Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (devátého senátu)

12. prosince 2018 *

„Hospodářská soutěž – Kartelové dohody – Trh s perindopilem, který je léčivým přípravkem určeným k léčení kardiovaskulárních onemocnění, v jeho originální i generické podobě – Rozhodnutí, jímž se konstatuje porušení článků 101 a 102 SFEU – Dohody směřující ke zpomalení či zamezení uvedení generické podoby perindoprilu na trh – Účast dceřiné společnosti na protiprávním jednání její mateřské společnosti – Přičtení protiprávního jednání – Společná a nerozdílná odpovědnost – Horní hranice pokuty“

Ve věci T-677/14,

**Biogaran**, se sídlem v Colombes (Francie), zastoupená T. Reymondem, O. de Juvignym a J. Jourdanem, advokáty,

žalobkyně,

proti

**Evropské komisi**, původně zastoupené F. Castilla Contreras, T. Vecchi a B. Monginem, poté F. Castilla Contreras, B. Monginem a C. Vollrathem, jako zmocněnci,

žalované,

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 263 SFEU a směřující ke zrušení rozhodnutí Komise C (2014) 4955 final ze dne 9. července 2014 v řízení podle článků 101 a 102 SFEU [věc AT.39612 – Perindopril (Servier)], v rozsahu, v němž se týká žalobkyně, a podpůrně ke snížení pokuty, která byla žalobkyni uvedeným rozhodnutím uložena,

TRIBUNÁL (devátý senát),

ve složení S. Gervasoni (zpravodaj), předseda, L. Madise a R. da Silva Passos, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: G. Predonzani, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 5. října 2017,

vydává tento

* Jednací jazyk: francouzština.

# Rozsudek

## I. Skutečnosti předcházející sporu

### A. K perindoprilu

1 Skupina Servier, sestávající ze společnosti Servier SAS a několika dceřiných společností (dále jen, jednotlivě nebo společně, „Servier“), vyvinula léčivý přípravek perindopril, který se používá v kardiovaskulárním lékařském oboru, zejména k léčení hypertenze a srdečních selhání, prostřednictvím mechanismu inhibice angiotenzin–konvertujícího enzymu (dále jen „ACE“).

2 Účinná látka (dále jen „ÚL“) léčivého přípravku perindopril, tedy biologicky účinná chemická látka se zamýšlenými léčivými účinky, má formu soli. Původně byla použita sůl erbumin (nebo tert–butylamin), která má krystalickou podobu v důsledku procesu použitého Servier za účelem její syntézy.

#### *1. Patent týkající se molekuly*

3 Patent molekulární struktury perindoprilu (patent EP0049658, dále jen „patent 658“) byl u Evropského patentového úřadu (EPÚ) přihlášen dne 29. září 1981. Platnost patentu 658 měla uplynout dne 29. září 2001, ale jeho ochrana byla v několika členských státech Evropské unie, včetně Spojeného království, prodloužena do 22. června 2003, jak umožnilo nařízení Rady (EHS) č. 1768/92 ze dne 18. června 1992 o zavedení dodatkových ochranných osvědčení pro léčivé přípravky (Úř. věst. 1992, L 182, s. 1). Ve Francii byla ochrana patentu 658 prodloužena do 22. března 2005 a v Itálii do 13. února 2009.

#### *2. Sekundární patenty*

4 Servier v roce 1988 navíc přihlásila u EPÚ několik patentů na postupy výroby molekuly perindoprilu, jejichž platnost uplynula dne 16. září 2008, tedy patentů EP0308339, EP0308340, EP0308341 a EP0309324 (dále jen „patent 339“ „patent 340“ „patent 341“ a patent 324“).

5 V roce 2001 přihlásila Servier u EPÚ nové patenty týkající se erbuminu a výrobních postupů, včetně patentu EP1294689 (zvaného „beta patent“, dále jen „patent 689“), patentu EP1296948 (zvaného „gama patent“, dále jen „patent 948“) a patentu EP1296947 (zvaného „alfa patent“, dále jen „patent 947“). Přihláška k patentu 947 týkajícího se alfa–krystalické podoby erbumin–soli a postupu její přípravy, byla podána dne 6. července 2001 a EPÚ patent udělil dne 4. února 2004.

#### *3. Perindopril druhé generace*

6 Od roku 2002 začala Servier vyvíjet perindopril druhé generace vyrobený ze soli–arginin, která se liší od soli–erbumin. Tento perindopril–arginin měl přinést zlepšení, pokud jde o dobu použitelnosti, která se ze dvou let zvýšila na tři roky, stabilitu umožňující jediný druh balení pro všechny klimatické oblasti, a skladování bez nutnosti jakýchkoliv zvláštních podmínek.

7 Servier požádala dne 17. února 2003 o evropský patent na perindopril–arginin (patent EP1354873B, dále jen „patent 873“). Patent 873 byl udělen dne 17. července 2004 s platností do 17. února 2023. V roce 2006 začal být perindopril–arginin uváděn na unijní trh.

### B. K žalobkyni

8 Společnost Biogaran (dále jen „žalobkyně“ nebo „Biogaran“) byla založena v roce 1996, vyrábí generická léčiva, které distribuuje téměř výlučně na území Francie a je 100% vlastněna společnosti Laboratoires Servier SAS, která je sama dceřinou společností Servier SAS.

### C. K činnostem společnosti Niche týkajícím se perindoprilu

9 Společnost Niche Generics Ltd vyrábějící generická léčiva (dále jen „Niche“) převzala veškeré závazky a povinnosti společnosti Bioglan Generics Ltd vyplývající z dohody o vývoji a licenci, kterou posledně uvedená uzavřela dne 26. března 2001 se společností Medicorp Technologies India Ltd (dále „Medicorp“), jejíž právní nástupkyní se stala společnost Matrix Laboratories Ltd (dále jen „Matrix“), za účelem uvádění na trh generické podoby perindoprilu (dále jen „dohoda Niche–Matrix“). Dohoda Niche–Matrix stanovila, že obě společnosti budou uvádět na unijní trh generický perindopril s tím, že společnost Matrix byla pověřena především vývojem a dodávkami ÚL perindoprilu, zatímco společnost Niche nesla hlavní odpovědnost za kroky nezbytné k získání registrace a za obchodní strategii.

10 V dubnu 2003 poskytla společnost Matrix jedno pilotní vyhotovení ÚL perindoprilu, jakož i soubor základní dokumentace k příslušné účinné látce, aby Niche mohla připravit žádosti o registraci.

11 Unichem Laboratories Ltd (dále jen „Unichem“), mateřská společnost společnosti Niche, byla odpovědná za výrobu perindoprilu v jeho konečné farmaceutické podobě, a to na základě dohody o vývoji a výrobě tablet perindoprilu, uzavřené dne 27. března 2003 se společností Medicorp, nyní Matrix, která se zavázala vyvíjet a dodávat jí ÚL perindoprilu.

### D. Ke sporům týkajícím se perindoprilu

#### *1. Spory před EPÚ*

12 Deset společností vyrábějících generická léčiva, včetně společnosti Niche, podalo k EPÚ v roce 2004 námitky proti patentu 947 směřující k jeho úplnému zrušení z důvodů vycházejících z nedostatku novosti a vynálezecké činnosti a nedostatečného popisu vynálezu. Společnost Niche nicméně dne 9. února 2005 z řízení o námitkách odstoupila.

13 Dne 27. července 2006 námitkové oddělení EPÚ potvrdilo platnost patentu 947 v návaznosti na drobné úpravy původních tvrzení Servier (dále jen „rozhodnutí EPÚ ze dne 27. července 2006“). Sedm společností podalo proti tomuto rozhodnutí odvolání. Technický odvolací senát EPÚ rozhodnutím ze dne 6. května 2009 zrušil rozhodnutí EPÚ ze dne 27. července 2006 a patent 947 zrušil. Žádost o přezkum podaná Servier proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta dne 19. března 2010.

14 Společnost Niche rovněž podala dne 11. srpna 2004 k EPÚ námitky proti patentu 948, ale z řízení odstoupila dne 14. února 2005.

#### *2. Spory před vnitrostátními soudy*

15 Platnost patentu 947 byla dále zpochybněna společnostmi vyrábějícími generická léčiva před soudy některých členských států, zejména v Nizozemsku a Spojeném království.

16 Ve Spojeném království podala Servier dne 25. června 2004 žalobu pro porušení práv k High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (patents court) [Vrchní soud (Anglie a Wales), oddělení Chancery (senát pro patenty), Spojené království] vůči společnosti Niche, na základě svých patentů 339,

340 a 341, vzhledem k tomu, že posledně uvedená podala ve Spojeném království žádosti o registraci pro generickou podobu perindoprilu vyvinutou ve spolupráci se společností Matrix na základě dohody Niche–Matrix. Dne 9. července 2004 podala společnost Niche vůči Servier protinávrh na určení neplatnosti patentu 947.

17 Jednání konané před High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (patents court) [Vrchní soud (Anglie a Wales), oddělení Chancery (senát pro patenty)] o opodstatněnosti tvrzeného porušení práv bylo nakonec stanoveno na 7. a 8. února 2005, ale trvalo jen půl dne v důsledku smírného narovnání mezi Servier a Niche uzavřeného dne 8. února 2005, které ukončilo spory mezi těmito dvěma stranami.

18 Matrix byla společností Niche informována o průběhu tohoto soudního řízení a byla do něj rovněž zapojena prostřednictvím svědeckých výpovědí před High Court of Justice (England & Wales), Chancery Division (patents court) [Vrchní soud (Anglie a Wales), oddělení Chancery (senát pro patenty)], jménem společnosti Niche. Vedle toho zaslala Servier dne 7. února 2005 společnosti Matrix formální dopis s upozorněním, v němž jí vytýkala porušení patentů 339, 340 a 341 a pohrozila podáním žaloby pro porušení práv.

19 Na podzim 2004 začala Servier plánovat převzetí společnosti Niche. Servier v tomto ohledu vyhotovila předběžný audit, jehož první fáze skončila dne 10. ledna 2005, kdy předložila nezávaznou předběžnou nabídku převzetí kapitálu společnosti Niche ve výši od 15 do 45 milionů liber šterlinků (GBP). V návaznosti na druhou fázi předběžného auditu, která proběhla dne 21. ledna 2005, Servier dne 31. ledna 2005 ústně informovala společnost Niche, že si již nepřeje uskutečnit její převzetí.

## E. Ke smírným narovnáním

### *1. K dohodám uzavřeným mezi společnostmi Niche, Unichem, Matrix a Servier*

20 Servier uzavřela řadu dohod o smírném narovnání s několika společnostmi vyrábějícími generická léčiva, s nimiž vedla spory o patenty.

21 Dne 8. února 2005 uzavřela Servier se společnostmi Niche a Unichem dohodu o smírném narovnání (dále jen „dohoda o smírném narovnání“ nebo „dohoda o smírném narovnání mezi Servier a Niche“). Územní působnost dohody zahrnovala všechny země, ve kterých existovaly patenty 339, 340, 341 a 947 (článek 3 dohody).

22 V dohodě o smírném narovnání se společnosti Niche a Unichem zavázaly, že nebudou vyrábět, nechat vyrábět, držet, dovážet, dodávat, nabízet k dodání nebo nakládat s generickým perindoprilem vyrobeným postupem vyvinutým společností Niche, který Servier považuje za porušující patenty 339, 340 a 341 potvrzené ve Spojeném království, v zásadě obdobným postupem nebo jakýmkoliv jiným postupem, který může porušit patenty 339, 340 a 341 (dále jen „sporný postup“), až do uplynutí místní platnosti těchto patentů (článek 3 dohody) (dále jen „doložka o neuvedení na trh“). Naproti tomu dohoda stanovila, že po uplynutí platnosti uvedených patentů mohou uvedené společnosti perindopril vyrobený sporným postupem uvádět na trh, aniž by to představovalo porušení těchto patentů (články 4 a 6 dohody). Kromě toho byla společnost Niche povinna zrušit, ukončit nebo pozastavit až do uplynutí platnosti patentů všechny své již uzavřené smlouvy týkající se perindoprilu vyrobeného sporným postupem, jakož i žádosti o registraci pro tento perindopril (článek 11 dohody). Kromě toho se společnosti Niche a Unichem zavázaly, že nepodají žádnou žádost o registraci pro perindopril vyrobený sporným postupem a neposkytnou podporu žádné třetí straně k získání takové registrace (článek 10 dohody). Nakonec se měly zdržet podání jakýchkoliv žalob na neplatnost nebo určení neporušování práv vůči patentům 339, 340, 341, 947, 689 a 948 až do uplynutí jejich platnosti,

kromě případů obhajoby v rámci žaloby pro porušení práv z patentu (článek 8 dohody) (dále jen „doložka o nenapadnutí“). Niche se dále zavázala vzít zpět své námitky podané k EPÚ proti patentům 947 a 948 (článek 7 dohody).

23 Jako protiplnění se Servier zavázala jednak nepodat žalobu pro porušení práv proti společnosti Niche nebo jejím zákazníkům a společnosti Unichem, která by byla založena na patentech 339, 340, 341 a 947, z důvodu jakéhokoliv tvrzeného porušení, k němuž mělo dojít před uzavřením dohody (článek 5 dohody) (dále jen „doložka o nenapadnutí“), a jednak zaplatit společnostem Niche a Unichem částku ve výši 11,8 milionu GBP ve dvou splátkách (článek 13 dohody). Tato částka představovala protiplnění za závazky společností Niche a Unichem a za „značné náklady a případné povinnosti společností Niche a Unichem plynoucí z ukončení jejich programu vývoje perindoprilu vyráběného [sporným] postupem“.

24 Dne 8. února 2005 Servier rovněž uzavřela dohodu o smírném narovnání se společností Matrix (dále jen „dohoda Matrix“), jež platila ve všech zemích, ve kterých existovaly patenty 339, 340, 341 a 947, s výjimkou nečlenského státu Evropského hospodářského prostoru (EHP) [čl. 1 odst. 1 písm. xiii) dohody].

25 V dohodě Matrix se společnost Matrix zavázala, že nebude vyrábět, nechat vyrábět, držet, dovážet, dodávat, nabízet k dodání nebo nakládat s perindoprilem vyrobeným sporným postupem až do uplynutí místní platnosti uvedených patentů (články 1 a 2 dohody). Naproti tomu dohoda stanovila, že po uplynutí platnosti uvedených patentů může společnost Matrix perindopril vyrobený sporným postupem uvádět na trh, aniž by to představovalo porušení těchto patentů (článek 4 dohody). Kromě toho byla společnost Matrix povinna zrušit, ukončit nebo pozastavit až do uplynutí platnosti patentů všechny své již uzavřené smlouvy týkající se perindoprilu vyrobeného sporným postupem, jakož i žádosti o registraci pro tento perindopril, nejpozději do 30. června 2005 (články 7 a 8 dohody). Kromě toho se zavázala, že nepodá žádnou žádost o registraci pro perindopril vyrobený sporným postupem a neposkytne podporu žádné třetí osobě k získání takové registrace (článek 6 dohody). Nakonec se Matrix měla zdržet podání jakékoli žaloby na neplatnost nebo určení neporušování práv vůči patentům 339, 340, 341, 947, 689 a 948 až do uplynutí jejich platnosti, kromě případů obhajoby v rámci žaloby pro porušení práv z patentu (článek 5 dohody).

26 Jako protiplnění se Servier zavázala jednak nepodat žalobu pro porušení práv proti společnosti Matrix, která by byla založena na patentech 339, 340, 341 a 947, z důvodu jakéhokoliv tvrzeného porušení, k němuž mělo dojít před uzavřením dohody Matrix (článek 3 dohody a zaplatit společnosti Matrix částku 11,8 milionu GBP ve dvou splátkách (článek 9 dohody). Tato částka představovala protiplnění za závazky společnosti Matrix a za „značné náklady a případné povinnosti společností Matrix plynoucí z ukončení jejího programu vývoje perindoprilu vyráběného [sporným] postupem“.

### *2. K dohodě uzavřené mezi společnostmi Niche a Biogaran*

27 Dne 8. února 2005 (den uzavření dohody o smírném narovnání mezi Servier a Niche) byla uzavřena dohoda o licenci a dodávkách mezi společnostmi Niche a Biogaran, jejímž předmětem byl převod, společností Niche na společnost Biogaran, tři souborů výrobkové dokumentace (tj. „všech informací nebo údajů vztahujících se k výrobkům, v držení společnosti Niche, které jsou nezbytné k získání registrace“) a stávajícího povolení k uvedení na trh, výměnou za zaplacení částky 2,5 milionu GBP společností Biogaran ve prospěch společnosti Niche (dále jen „dohoda Biogaran“).

28 V rámci dohody Biogaran se společnost Niche zavázala na společnost Biogaran převést k výlučnému užívání posledně uvedenou, soubor dokumentace k výrobku A za účelem získání registrace ve Francii, Spojeném království a jednom nečlenském státě EHP, jakož i k nevýlučnému užívání ve zbytku světa. Pokud jde o zbývající dva soubory dokumentace k výrobku B a výrobku C, k jejich převodu došlo za účelem nevýlučného užívání pro celý svět. Pokud jde zvláště o výrobek B, společnost Niche souhlasila

s převodem své registrace platného ve Francii na společnost Biogaran. Dohoda Biogaran stanovila, že po získání jejích registrací si měla Biogaran objednávat dotčené výrobky u společnosti Niche (článek 2.2 dohody). Podle článku 2.5 dohody se společnost Niche zavázala poskytovat společnosti Biogaran všechny informace a údaje, které Niche patří nebo které má pod kontrolou a jež tvoří soubor výrobkové dokumentace nezbytný k získání příslušných registrací. Kromě toho měla Biogaran vynaložit veškeré přiměřené úsilí, aby zajistila, že objednávky výrobku nebo výrobků budou podávány ve vhodný okamžik, což společnosti Niche umožní udržet plynulý režim výroby po celou dobu platnosti této dohody (článek 4.1 dohody). Naproti tomu dohoda Biogaran stanovila automatické ukončení své platnosti, pokud by registrace nebyly získány ve lhůtě 18 měsíců (článek 14.4 dohody). Dohoda rovněž stanovila, že žádná strana nemá v důsledku ukončení dohody v souladu s články 14.2 a 14.4 dohody nárok na odškodnění.

29 Článek 2.3 dohody Biogaran stanovil, jako protiplnění za soubory výrobkové dokumentace, že Biogaran zaplatí společnosti Niche částku 2,5 milionu GBP v závazných splátkách ve výši 1,5 milionu GBP do 14. února 2005 a ve výši 1 milionu GBP nejpozději do 5. října 2005, ve stejných dnech, jaké byly sjednány v dohodě o smírném narovnání uzavřené mezi Servier a Niche pro platbu ve výši 11,8 milionu GBP.

### F. K odvětvovému šetření

30 Dne 15. ledna 2008 se Komise Evropských společenství rozhodla zahájit šetření ve farmaceutickém odvětví na základě článku 17 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1), jehož cílem bylo zjistit příčiny poklesu inovace v uvedeném odvětví měřitelné množstvím nových léčivých přípravků uváděných na trh a dále důvody pozdního uvedení některých generických léčivých přípravků na trh.

31 Komise zveřejnila předběžnou zprávu o výsledcích svého šetření dne 28. listopadu 2008, na kterou navazovala veřejná konzultace. Dne 8. července 2009 přijala Komise sdělení, jehož předmětem byla syntéza její zprávy o šetření ve farmaceutickém odvětví. Komise v uvedeném sdělení zejména uvedla, že je třeba pokračovat ve sledování dohod o smírném narovnání patentových sporů uzavřených mezi společnostmi originálních léčiv a společnostmi generických léčiv, s cílem lépe pochopit využívání těchto dohod a odhalit dohody oddalující vstup generických léčiv na trh na úkor unijních spotřebitelů, které mohou porušovat pravidla hospodářské soutěže. Komise dále vydala šest výročních zpráv o sledování dohod o smírném narovnání týkajících se patentů.

### G. Ke správnímu řízení a napadenému rozhodnutí

32 Dne 24. listopadu 2008 provedla Komise v prostorách dotčených společností neohlášené kontroly. V lednu 2009 zaslala Komise několika společnostem žádosti o informace.

33 Dne 2. července 2009 přijala Komise rozhodnutí o zahájení řízení proti Servier a žalobkyní, jakož i dalším společnostem generických léčiv.

34 V srpnu 2009 a poté v období od prosince 2009 do května 2012 zaslala Komise několik žádostí o informace, jak Servier, tak společnosti Niche. V návaznosti na dvě odmítnutí ze strany Servier sdělit informace o dohodě Biogaran přijala Komise rozhodnutí na základě čl. 18 odst. 3 nařízení č. 1/2003, v němž požádala o sdělení řady informací. Odpověď na tuto žádost byla poskytnuta dne 7. listopadu 2011.

35 Dne 27. července 2012 přijala Komise oznámení námitek, jež zaslala několika společnostem, včetně žalobkyně, která na něj odpověděla dne 14. ledna 2013.

36 Slyšení dotčených společností, včetně žalobkyně, se konalo ve dnech 15. až 18. dubna 2013.

37 Dne 18. prosince 2013 poskytla Komise přístup k informacím shromážděným nebo zveřejněným ve větším rozsahu po oznámení námitek a zaslala popis skutkových okolností, na který žalobkyně odpověděla dne 21. ledna 2014.

38 Úředník pro slyšení předložil svou konečnou zprávu dne 7. července 2014.

39 Dne 9. července 2014 přijala Komise rozhodnutí C (2014) 4955 final v řízení podle článků 101 a 102 SFEU [věc AT.39612 – Perindopril (Servier)] (dále jen „napadené rozhodnutí“).

40 Článek 1 napadeného rozhodnutí stanoví, že Unichem, včetně její dceřiné společnosti Niche, a Servier, včetně její dceřiné společnosti Biogaran, porušily článek 101 SFEU tím, že se účastnily dohody o smírném narovnání patentových sporů výměnou za obrácenou platbu ve všech členských státech, s výjimkou Chorvatska a Itálie, v období od 8. února 2005, s výjimkou Lotyšska (od 1. července 2005), Bulharska a Rumunska (od 1. ledna 2007), jakož i Malty (od 1. března 2007), do 15. září 2008, s výjimkou Nizozemska (do 1. března 2007) a Spojeného království (do 6. července 2007).

41 Komise měla za to, že dohoda Biogaran představovala dodatečnou pobídku společnosti Niche, aby již nevstupovala na trh, a svědčí o přímé účasti společnosti Biogaran na protiprávním jednání, kterého se dopustila Servier, její mateřská společnost.

42 Komise totiž měla v bodech 1349 až 1354 napadeného rozhodnutí za to, že kromě převodu čisté hodnoty poskytla Servier společnosti Niche prostřednictvím dohody Biogaran dodatečnou pobídku. Komise zdůraznila, že dne 8. února 2005, tedy v den uzavření dohody o smírném narovnání mezi Servier a Niche, uzavřela společnost Niche navíc dohodu Biogaran v jejímž rámci společnost Biogaran zaplatila společnosti Niche částku 2,5 milionu GBP jako protiplnění za převod souborů výrobkové dokumentace a registrací ohledně léčivých přípravků bez vztahu k perindoprilu.

43 Podle čl. 7 odst. 1 písm. b) napadeného rozhodnutí se společnostem Servier a Biogaran, společně a nerozdílně, ukládá pokuta ve výši 131 532 600 eur. Kromě toho je společnost Biogaran povinna podle článku 8 téhož rozhodnutí zdržet se opakování takto konstatovaného protiprávního jednání, za které jí byla uložena pokuta, jakož i jakéhokoliv úkonu či jednání se stejným či obdobným účelem nebo důsledkem.

## II. Řízení a návrhová žádání účastnic řízení

44 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 19. září 2014 podala žalobkyně projednávanou žalobu.

45 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil články 1, 7 a 8 napadeného rozhodnutí v rozsahu, ve kterém se jí týkají;

– podpůrně, využil své pravomoci přezkumu v plné jurisdikci a podstatně snížil pokutu, která jí byla uložena;

– přiznal žalobkyni prospěch z jakéhokoliv částečného či úplného zrušení napadeného rozhodnutí v rámci žaloby podané ze strany Servier a vyvodil z toho v rámci své pravomoci přezkumu v plné jurisdikci veškeré důsledky;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

46 Komise navrhuje, aby Tribunál:

– žalobu zamítl,

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

## III. K přípustnosti

### A. K třetímu bodu návrhových žádání, kterým žalobkyně žádá, aby jí byl přiznán prospěch ze zrušení, v jakémkoliv rozsahu, napadeného rozhodnutí v rámci žaloby podané ze strany Servier

47 Na úvod je třeba připomenout, že na základě článku 21 statutu Soudního dvora Evropské unie a čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu Tribunálu ze dne 2. května 1991 musí všechny žaloby obsahovat předmět sporu a stručný popis dovolávaných žalobních důvodů.

48 Podle ustálené judikatury musí být tyto údaje dostatečně jasné a přesné, aby si mohl žalovaný připravit obranu a aby mohl Tribunál o žalobě rozhodnout. Totéž platí pro každé návrhové žádání, které musí být doprovázeno žalobními důvody a argumenty umožňujícími jak žalovanému, tak soudu posoudit jejich opodstatněnost (viz rozsudek 7. července 1994, Dunlop Slazenger v. Komise, T-43/92, EU:T:1994:79, bod 183 a citovaná judikatura). Aby byla žaloba přípustná, je třeba, aby hlavní skutkové a právní okolnosti, na kterých je založena, vyplývaly přinejmenším stručně, avšak uceleně a srozumitelně, z textu samotné žaloby. Ačkoli obsah žaloby lze v konkrétních bodech podpořit a doplnit odkazy na určité výňatky z písemností, které tvoří její přílohu, obecný odkaz na ostatní písemnosti, byť přiložené k žalobě, nemůže zhojit neexistenci základních prvků právní argumentace, které musí být podle výše uvedených ustanovení v žalobě uvedeny. Tribunálu mimoto nepřísluší, aby v přílohách vyhledával a zjišťoval žalobní důvody a argumenty, které by mohl považovat za základ žaloby, jelikož přílohy mají pouze důkazní a pomocnou funkci (viz rozsudek ze dne 17. září 2007, Microsoft v. Komise, T-201/04, EU:T:2007:289, bod 94 a ustálená judikatura). *A fortiori* obecný odkaz v žalobě na žalobní důvody a argumenty uplatněné na podporu jiné žaloby, byť podané v rámci související věci, nesplňuje výše uvedený požadavek (rozsudek ze dne 24. března 2011, Legris Industries v. Komise, T-376/06, nezveřejněný, EU:T:2011:107, bod 32).

49 V projednávaném případě je třeba mít za to, že obecný odkaz v žalobě, bez uvedení dalších podrobností nebo vysvětlení, na důvody a argumenty uplatněné na podporu žaloby podané v rámci věci, která vedla k vyhlášení rozsudku z dnešního dne, Servier a další v. Komise (T-691/14), výše uvedenému požadavku neodpovídá.

50 Mimoto za předpokladu, že by se žalobkyně zamýšlela třetím bodem návrhových žádání své žaloby dovolávat judikatury, podle které musí unijní soud přiznat společnosti prospěch ze zrušení, o kterém bylo rozhodnuto ve prospěch jiné osoby v kontextu, kdy obě tvoří jeden hospodářský subjekt (rozsudek ze dne 22. ledna 2013, Komise v. Tomkins, C-286/11 P, EU:C:2013:29, body 43 a 44), jak tvrdila v replice, tento návrh nemůže obstát. Tribunál totiž rozsudkem z dnešního dne, Servier a další v. Komise (T-691/14), zamítl žalobu v rozsahu, v němž se týkala dohody o smírném narovnání uzavřené mezi Servier a Niche. Žalobkyně se tedy nemůže ve svůj prospěch dovolávat prospěchu ze zrušení napadeného rozhodnutí v rámci žaloby podané Servier.

51 Z výše uvedeného vyplývá, že třetí bod návrhových žádání žalobkyně směřující k tomu, aby Tribunál považoval návrhová žádání a písemnosti Servier za návrhová žádání a písemnosti žalobkyně, musí být zamítnut.

## B. K přípustnosti některých příloh žalobní odpovědi a důkazů předložených v této odpovědi

### *1. Argumenty účastnic řízení*

52 Úvodem, žalobkyně v replice tvrdí, že Komise uvedla v žalobní odpovědi nové dokumenty a argumenty na podporu teze rozvinuté v napadeném rozhodnutí. Žalobní odpověď (o 40 stranách) totiž částečně vychází z nových skutkových okolností především s cílem podložit napadené rozhodnutí, které z celkem 919 stran věnuje pouze 6 stran obvinění společnosti Biogaran. Žalobkyně s odkazem na judikaturu tvrdí, že uplatnění nových skutečností ve stadiu soudního řízení je v rozporu s právem na obhajobu.

53 Žalobkyně požádala, aby některé z příloh žalobní odpovědi byly prohlášeny za nepřípustné z důvodu, že 23 z nich je v anglickém jazyce a nebyly přeloženy do jednacího jazyka, francouzštiny.

54 Komise popírá, že by na podporu legality napadeného rozhodnutí předložila nové důkazy a že by nesplnila povinnost uvést odůvodnění. Vazba mezi dohodou Biogaran a smírným narovnáním je totiž podrobně vysvětlena v bodech 561 až 569 a 1351 až 1354 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

55 Podle Komise tři okolnosti, které potvrzují existenci vazby mezi dohodou Biogaran a dohodou o smírném narovnání, nemohou být kvalifikovány jako „nové“, jelikož jsou obsaženy v napadeném rozhodnutí nebo vyplývají ze závěrů samotného uvedeného rozhodnutí. Především vedoucí role pana M. při vyjednávání společnosti Niche se Servier je uvedena v bodech 532 a 538 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Dále diskuse o přání společnosti Niche získat vyšší částku, než jaká byla přidělena společnosti Matrix, jsou zmíněny v bodě 577 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Nakonec, role společnosti Biogaran ve vztazích mezi Servier a společností generických léčiv, Lupin Ltd, je rovněž zmíněna v bodě 979 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

### *2. Závěry Tribunálu*

56 Žalobkyně tvrdí, že Komise v rozporu se zásadou dodržování práva na obhajobu uvádí v žalobní odpovědi nové dokumenty a argumenty rozvinuté na podporu tvrzení uvedených v napadeném rozhodnutí, aby zhojila nedostatky odůvodnění.

57 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Komise nemůže v rámci žaloby na neplatnost předkládat na podporu napadeného rozhodnutí nové důkazy v neprospěch, které v tomto rozhodnutí neuplatnila. Soudní dvůr a Tribunál nicméně uznaly, že autor napadeného rozhodnutí může ve fázi soudního řízení předložit upřesnění, aby doplnil odůvodnění, které je již samo o sobě dostatečné, jelikož tato upřesnění mohou být užitečná pro interní přezkum odůvodnění rozhodnutí vykonávaný unijním soudem v rozsahu, v němž umožňují orgánu vysvětlit důvody, na kterých se zakládá jeho rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. listopadu 2000, Finnboard v. Komise, C-298/98 P, EU:C:2000:634, bod 46, ze dne 13. července 2011, ThyssenKrupp Liften Ascenseurs v. Komise, T-144/07, T-147/07 až T-150/07 a T-154/07, EU:T:2011:364, body 146 až 149, a ze dne 27. září 2012, Ballast Nedam v. Komise, T-361/06, EU:T:2012:491, bod 49).

58 V projednávané věci Komise neporušila povinnost uvést odůvodnění, ani právo žalobkyně na obhajobu tím, že podala upřesnění v žalobní odpovědi. Skutkové okolnosti uvedené v žalobní odpovědi a kvalifikované žalobkyní jako „nové“ se totiž omezují na podporu tvrzení Komise o vazbě mezi dohodou Biogaran a smírným narovnáním a jasně vyplývají z napadeného rozhodnutí.

59 Nejprve, pokud jde o otázku, zda Komise mohla předložit doplňující indicie týkající se účasti některých zaměstnanců Biogaran a Servier na vyjednávání dohody Biogaran a smírného narovnání, je třeba uvést, že elektronická zpráva ze dne 4. února 2005 uvedená několikrát v napadeném rozhodnutí (body 566 a 1351 odůvodnění) a převzatá v příloze B.10 žalobní odpovědi ukazuje jednak, že pan M. sehrál pro

společnost Niche roli při vyjednávání obou dohod (viz rovněž bod 538 odůvodnění napadeného rozhodnutí), a jednak, že do diskuzí byla zapojena paní L, právní ředitelka skupiny Servier, které byla tato zpráva určena v kopii. Z téže zprávy vyplývá, že osoba, která vyjednávala dohodu Biogaran na účet žalobkyně byla rovněž osobou podepisující upozornění v dopise zaslaném dne 7. února 2005 ze strany Servier společnosti Matrix, den před uzavřením smírného narovnání.

60 Dále, co se týče vyjednávání mezi společnostmi Matrix a Niche a přání Niche získat vyšší částku, než Matrix, Komise správně tvrdí, že tyto skutečnosti vyplývají z bodu 577 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

61 Nakonec k údajné roli ředitele společnosti Biogaran při uzavírání dohody o smírném narovnání mezi Servier a Lupin, společností generických léčiv, Komise v žalobní odpovědi právem odpověděla na argumenty, kterými se žalobkyně snaží prokázat, že teze Komise je právně chybná, konkrétně v rozsahu, v němž napadené rozhodnutí směřuje k přičtení odpovědnosti společnosti Biogaran za jednání Servier (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 13. července 2011, ThyssenKrupp Liften Ascenseurs v. Komise, T-144/07, T-147/07 až T-150/07 a T-154/07, EU:T:2011:364, body 146 až 149, a ze dne 27. září 2012, Ballast Nedam v. Komise, T-361/06, EU:T:2012:491, body 49 a 50). Komise totiž odkázala na roli p. B., zakládajícího předsedy společnosti Biogaran, v rámci dohody mezi Servier a Lupin s cílem ukázat, že společnost Biogaran může být činěna odpovědnou za její přímou účast na protiprávním jednání, a nikoliv za jednání vytýkané její mateřské společnosti.

62 Pokud jde o přípustnost některých příloh žalobní odpovědi, žalobkyně tvrdí, že dotčené dokumenty jsou sepsány v anglickém jazyce a nejsou přeloženy do jednacího jazyka, a sice francouzštiny.

63 Podle čl. 35 odst. 3 prvního a druhého pododstavce jednacího řádu ze dne 2. května 1991, ve znění platném ke dni podání žalobní odpovědi, se jednací jazyk používá zejména ve spisech a řečech účastníků řízení včetně všech přiložených písemností a dokumentů, přičemž veškeré písemnosti a dokumenty vyhotovené v jiném než v jednacím jazyce musí být opatřeny překladem do jednacího jazyka. Článek 7 odst. 5 druhý pododstavec pokynů pro vedoucího kanceláře Tribunálu ze dne 5. července 2007 stanoví, že jestliže k podkladům přiloženým k procesní písemnosti není připojen překlad do jednacího jazyka, vedoucí soudní kanceláře vyzve dotyčného účastníka řízení k odstranění této vady, vyjde-li najevo, že tento překlad je nezbytný k řádnému průběhu řízení. Z odstavců 64 a 68 praktických pokynů pro účastníky řízení před Tribunálem ze dne 24. ledna 2012 (Úř. věst. 2012, L 68, s. 23) vyplývá, že pokud žalobní odpověď nesplňuje formální náležitosti týkající se překladu podkladů vyhotovených v jiném než jednacím jazyce do jednacího jazyka, bude stanovena přiměřená lhůta k odstranění vad.

64 S ohledem na uvedené předpisy je třeba mít za to, že pokud o to nepožádá některý z účastníků řízení, přísluší vedoucímu soudní kanceláře vyzvat k zajištění překladu do jednacího jazyka, pouze pokud se takový překlad jeví nezbytným pro řádný průběh řízení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. června 2010, Mediaset v. Komise, T-177/07, EU:T:2010:233, bod 37).

65 V projednávané věci je třeba uvést, že žalobkyně výslovně nenavrhla, aby si Tribunál od Komise vyžádal překlad příloh žalobní odpovědi vyhotovených v anglickém jazyce do francouzského jazyka, který je v této věci jednacím jazykem. Žalobkyně pouze zpochybnila přípustnost těchto příloh, když tvrdila, že nebyly vyhotoveny v jednacím jazyce. Nicméně Komise předala soudní kanceláři Tribunálu překlad uvedených příloh do francouzského jazyka dopisem ze dne 28. září 2015 v přiměřené lhůtě po předložení žalobní odpovědi. Kromě toho se žalobkyně mohla vyjádřit k těmto písemnostem na jednání. Každopádně tedy musí být námitka nepřípustnosti vznesená žalobkyní vůči dotčeným přílohám zamítnuta, aniž je třeba určit, zda byl tento překlad nezbytný k řádnému průběhu řízení.

66 Námitky nepřípustnosti vznesené žalobkyní je tedy třeba zamítnout.

## IV. K věci samé

67 Žalobkyně na podporu svých návrhových žádání vznáší tři žalobní důvody. Zaprvé tvrdí, že napadené rozhodnutí neprokazuje její účast na jakémkoliv jednání porušujícím pravidla hospodářské soutěže. Zadruhé zpochybňuje skutkové závěry Komise týkající se existence dodatečné pobídkové výhody plynoucí z dohody Biogaran. Zatřetí žalobkyně tvrdí, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení, když jí uložila pokutu. Nejprve je třeba přezkoumat druhý žalobní důvod, následně pak první žalobní důvod a nakonec třetí žalobní důvod.

### A. K žalobnímu důvodu vycházejícímu ze zkreslení skutkového stavu z důvodu, že napadené rozhodnutí nesprávně uvádí, že dohoda Biogaran sloužila jako dodatečná pobídka pro společnost Niche, aby uzavřela smírné narovnání se Servier

68 Tímto žalobním důvodem žalobkyně zpochybňuje posouzení předmětného skutkového stavu Komisí, které posledně uvedenou vedlo k závěru, že došlo k omezení hospodářské soutěže.

#### *1. Argumenty účastnic řízení*

##### *a) K nesprávnému posouzení v analýze vazby mezi dohodou Biogaran a dohodou o smírném narovnání*

*1) K časové posloupnosti vyjednávání dohod*

69 Žalobkyně tvrdí, že historie vyjednávání obou dohod se liší, i když dohoda Biogaran a dohoda o smírném narovnání mezi Servier a Niche byly podepsány v tentýž den. Několik dokumentů z daného období totiž prokazuje, že Biogaran začala vyjednávat dohodu Biogaran v roce 2002, téměř dva roky před zahájením jednání o smírném narovnání. Žalobkyně tak zpochybňuje tvrzení, že obě dohody byly sjednávány během téhož období, jak vyplývá z bodu 1351 odůvodnění napadeného rozhodnutí.

70 Skutečnost, že žalobkyně začala vyjednávat dohodu Biogaran ještě před začátkem sporu mezi Servier a Niche, prokazuje, že společnost Biogaran měla samostatný, vlastní a odlišný zájem na podepsání této dohody bez ohledu na smírné narovnání.

71 Žalobkyně tvrdí, že uzavření obou dohod téhož dne neukazuje na spojitost, ale pouze na skutečnost, že vedlejším účinkem sporu mezi Servier a Niche bylo zablokování dosavadního jednání mezi společnostmi Niche a Biogaran, které bylo obnoveno v únoru 2005, několik dnů před podpisem dohody o smírném narovnání.

72 Komise tvrdí, že v napadeném rozhodnutí prokázala, že časová posloupnost vyjednávání potvrdila existenci vazby mezi dohodou o smírném narovnání a dohodou Biogaran.

73 Zaprvé, společnost Niche v prohlášení ze dne 15. června 2011 potvrdila, že dohoda o smírném narovnání a dohoda Biogaran byly vyjednávány ve stejnou dobu. Zadruhé, dřívější jednání mezi společnostmi Niche a Biogaran se týkala pouze výrobku A a byla rozšířena na jiné molekuly až v únoru 2005. Působnost dohody byla tedy rozšířena na poslední chvíli, což je potvrzeno elektronickou zprávou ze dne 4. února 2005 zaslanou společnosti Niche advokátem společnosti Biogaran. Zatřetí, kontakty mezi Biogaran a Niche stále probíhaly v srpnu 2004, tedy více než měsíc po zahájení soudního řízení ve Spojeném království. Ačkoli tyto kontakty nevedly k výsledku, jednání

mezi společnostmi Biogaran a Niche byla obnovena až při vyjednávání smírného narovnání, i když soudní spor mezi Servier a Niche ještě probíhal. Jednání o výrobku A tedy zjevně nebylo soudním řízením zahájeným v červnu 2004 narušeno.

*2) K právní vazbě mezi dohodou o smírném narovnání a dohodou Biogaran*

74 Podle žalobkyně, na rozdíl od tvrzení Komise v bodě 1190 odůvodnění napadeného rozhodnutí, nebyla dohoda podepsaná společností Biogaran „podřízena“ podmínce, že společnost Niche přistoupí na podmínky dohody o smírném narovnání. Žádná z těchto dvou dohod nevázala nebo nepodmiňovala její podpis nebo její plnění popisem nebo plněním druhé dohody.

75 Kromě toho žalobkyně zdůrazňuje, že každá z obou dohod se řídí jinými zákony a spadá do pravomoci jiných soudů. Stejně tak obě dohody nezavazují stejné právnické osoby v rámci skupiny Servier a nebyly podepsány na stejném místě, neboť dohoda Biogaran byla podepsána v Paříži (Francie), zatímco dohoda o smírném narovnání mezi Niche a Servier byla podepsána v Londýně (Spojené království).

76 Žalobkyně dále upřesňuje, že data plateb stanovená v obou dohodách byla jen částečně totožná, neboť platby společnosti Biogaran ohledně dodávek na základě licence byly uskutečněny následně.

77 Žalobkyně dodává, že teze Komise týkající se vazby mezi oběma dohodami z velké části závisí na prohlášeních učiněných společností Niche, přestože nejednoznačnost těchto prohlášení měla vést Komisi k jejich opatrnému využití. Komise jednoduše vyloučila prohlášení odporující její tezi pouze z důvodu, že jsou pozdějšího data, než oznámení námitek, a tím údajně méně průkazná, než prohlášení učiněná dříve v rámci správního řízení.

78 Komise tvrdí, že obě dohody vyjednávané souběžně byly uzavřeny v tentýž den a pokud jde o předání souborů výrobkové dokumentace, které představovalo důvod k platbě ve výši 2,5 milionu GBP, stanovovaly odstupňované platby ve stejných dnech. Tvrdí, že společnost Niche výslovně potvrdila při několika příležitostech během správního řízení, zejména v odpovědi na oznámení námitek, že dohoda Biogaran jí byla ze strany Servier nabídnuta s cílem poskytnout společnosti Niche celou dohodnutou náhradu za uzavření celkové dohody o smírném narovnání. Komise odkazuje na návrh smírného narovnání mezi Servier a Niche, v němž bylo slovo „ramipril“ ručně napsáno naproti částce „2,5 milionu“. Podle Komise tyto skutečnosti prokazují, že částka zaplacená Servier za závazky přijaté společností Niche zahrnovala platbu ve výši 2,5 milionu GBP stanovenou v kontextu souboru dokumentace k ramiprilu, tedy dohody Biogaran.

79 Komise uznává, že společnost Niche v odpovědi na oznámení námitek dodala, že dohoda Biogaran byla skutečnou obchodní dohodou se skutečným protiplněním. Nicméně v témže dokumentu Niche uvedla, že se může občas stát, i když to není běžnou obchodní praxí, že jsou podepsány dohody současně pro více výrobků. Kromě toho Komise zdůrazňuje, že prohlášení učiněná společností Niche v době, kdy Niche věděla o námitkách vznesených proti ní, nemají stejnou důkazní hodnotu, jako prohlášení učiněná dříve, *in tempore non suspecto*.

80 Komise rovněž tvrdí, že elektronická zpráva ze dne 4. února 2005, kterou zaslal společnosti Niche advokát společnosti Biogaran ohledně dotčené částky, potvrzuje vazbu mezi oběma dohodami. Strany souhlasily s částkou, kterou měla zaplatit společnost Biogaran společnosti Niche, a následně jednaly o obsahu dohody Biogaran. Hlavním cílem dohody tedy bylo poskytnout společnosti Niche dodatečnou pobídku, a nikoliv uzavřít obchodní dohodu, jak navrhuje Biogaran v bodě 75 žaloby. Tato dohoda totiž neprokazuje zájem společnosti Biogaran o tyto výrobky, ani jakýkoliv podnět k prodeji výrobků, které byly do působnosti dohody zahrnuty až na konci jednání.

81 Komise také shledává, že ačkoliv dohodu Biogaran a dohodu o smírném narovnání nepodepsaly tytéž osoby, obě dohody byly částečně sjednány stejnými vyjednavači. Stejně tak byl návrh dohody Biogaran rozeslán v rámci skupiny Servier a právní ředitelka skupiny, paní L., byla v kopii elektronické zprávy ze dne 4. února 2005 zaslané společností Biogaran společnosti Niche, přestože se tato elektronická zpráva týkala smlouvy, která měla být uzavřena společností Biogaran, a byla rovněž v kopii informována o dohodě o kapslích výrobku A mezi společnostmi Niche a Biogaran uzavřené dne 20. července 2004.

*3) K záměru poskytnout společnosti Niche pobídku*

82 Žalobkyně tvrdí, že Komise v napadeném rozhodnutí neprokázala, že by společnost Biogaran hodlala pobídnout společnost Niche k podpisu smírného narovnání. Stejně tak Komise nevysvětluje ani důvody, které údajně vedly společnost Servier, aby využila společnost Biogaran jako prostředníka k uskutečnění uvedené dodatečné platby ve výši 2,5 milionu GBP, přestože se Servier sama zavázala zaplatit přímo společnosti Niche částku 11,8 milionu GBP.

83 Komise tvrdí, že společnosti Niche a Matrix jednaly při uzavírání smírných narovnání se Servier o rozdělení částek mezi sebou. Interní dokument společnosti Matrix ze září 2005 ukazuje, že částky, které byly předmětem smírného narovnání, byly sjednány a rozděleny mezi společnosti Niche a Matrix rovným dílem, přestože si společnost Matrix přála obdržet vyšší částku, než společnost Niche (bod 577 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Uzavření oddělené dohody mezi společnostmi Biogaran a Niche zjevně umožnilo zvýšit částku zaplacenou skupinou Servier společnosti Niche a ponechat společnost Matrix stranou. Kromě toho společnost Niche potvrdila, že platba byla součástí „*total overall compensation*“ (systému celkové odměny) ve výši 15,7 milionů GBP dohodnutého mezi Servier a Niche.

84 Komise dodává, že nebylo potřeba prokázat, že Biogaran měla v úmyslu motivovat společnost Niche k podpisu smírného narovnání. Úmysl stran totiž nepředstavuje skutečnost nezbytnou k určení omezující povahy dohody. Komise se kromě toho domnívá, že prokázala neoddělitelnost obou dohod uzavřených společností Biogaram, respektive její mateřskou společností Servier se společností Niche. Biogaran a Servier tvoří hospodářskou jednotku a nebylo tak nezbytné prokázat, že v rámci této jednotky má každá z jejích součástí v úmyslu motivovat společnost Niche k podpisy dohodu o smírném narovnání.

85 Komise tvrdí, že zavazující ustanovení dohody Biogaran, podle kterého se strany nemohou domáhat vrácení zaplacených částek v případě nezískání registrací, nemělo za cíl motivovat společnost Biogaran k podání žádosti o registrace.

86 Především totiž smluvní závazky společnosti Biogaran nezahrnovaly povinnost požádat o registrace na základě převedených souborů dokumentace (články 2.2 a 3 dohody Biogaran).

87 Dále kdyby Biogaran neobdržela registrace do 18 měsíců a v souladu s články 14.2 a 14.4 dohody Biogaran by byla dohoda automaticky ukončena, platba již uskutečněná ve prospěch Niche by nebyla vratná.

88 Kromě toho nebyla Biogaran vázána žádnou výlučností, co se týče souborů výrobkové dokumentace, a mohla se tedy snadno vyhnout závazku vůči společnosti Niche tím, že nepožádá o registraci na základě souborů dokumentace, protože společnost Biogaran nebyla k takovému kroku povinna. To se ostatně stalo, neboť společnost Biogaran uzavřela jinou dohodu se společností A o nabytí několika souborů dokumentace, které se rovněž týkaly výrobku A v různém dávkování. Komise poznamenává, že dohoda uzavřená se společností A, na rozdíl od dohody Biogaran, stanovila, že společnost A vrátí částky převedené společností Biogaran v případě, že posledně uvedená nezíská registraci. Takový rozdíl mezi ustanoveními těchto dvou dohod naznačuje, že společnost Niche neměla záruku, že společnost Biogaran v návaznosti na dohodu Biogaran požádá o registrace a bude nakupovat

u společnosti Niche. Vzhledem k tomu, že platba ve prospěch společnosti Niche musela být každopádně uskutečněna před tím, než bylo možné zjistit, zda Biogaran získá registrace, neměla Niche záruku, že společnost Biogaran požádá o registrace a bude nakupovat u společnosti Niche.

89 Komise nakonec tvrdí, že vysvětlení společnosti Biogaran týkající se zaplacení částky 2,5 milionu GBP není příliš hodnověrné. Biogaran totiž nebyla schopna odůvodnit, jak mohla zaplatit takovou částku, která pro ni nebyla podnětem požádat o registrace, ani prostředkem k zajištění druhého zdroje dodávek výrobku A, ani prostředkem k získání „záložních souborů dokumentace“ vybraných namátkově (kromě výrobku A) a jak mohla pokrýt riziko nenávratnosti této platby. Stejně tak se Komise podivuje nad nezvyklou strukturou dohody Biogaran a zejména nevratností platby. Dohoda Biogaran se totiž liší od dohody uzavřené se společností A, která stanoví, že v případě nezískání registrací společnost A obdrženou platbu vrátí.

### *b) K zohlednění obchodního zájmu žalobkyně na uzavření dohody Biogaran*

90 Žalobkyně tvrdí, že dohoda Biogaran je odůvodněna obchodně legitimní a prokonkurenční vůlí společnosti Biogaran zajistit si několik zdrojů dodávek s cílem zahájit a vyvíjet výrobky na trhu s generickými léčivy, konkrétně výrobek A, tak, že se obrátila na dlouhodobého partnera, společnost Niche, která má soubory dokumentace a požadovanou kapacitu dodávek. Skutečnost, že platba ve výši 2,5 milionu GBP představuje legitimní protiplnění za práva nabytá v rámci dohody Biogaran, je potvrzena okolností, že Komisí v napadeném rozhodnutí nevzala tuto částku v úvahu při výpočtu pokuty uložené společnosti Niche.

91 Komise odmítá tezi o zajištění zdrojů dodávek, které se dovolává žalobkyně, a označuje ji za „ne příliš hodnověrnou“ z důvodu, že společnost Biogaran neučinila žádné kroky k získání registrací.

#### *1) K výrobku A*

92 Žalobkyně zdůrazňuje, že s ohledem na obchodní úspěch s výrobkem A představuje získání práv potřebných k uvedení generické podoby tohoto léčivého přípravku pro společnost Biogaran velkou hodnotu. V zájmu zabezpečení svých dodávek si Biogaran přála získat dva soubory dokumentace od odlišných subjektů na trhu, takže uzavřela dvě dohody, z nichž první se společností A v prosinci 2004 a druhou se společností Niche v únoru 2005. Žalobkyně zdůrazňuje, že mít k dispozici několik zdrojů dodávek je obvyklou praxí společností generických léčiv, která je důsledkem regulačních a technických obtíží vyvstávajících v průběhu vývoje generického přípravku.

93 Žalobkyně se domnívá, že v projednávané věci bylo zajištění dodávek ze dvou zdrojů vhodné ze dvou důvodů. Na jedné straně se soubor dokumentace k výrobku A 10 mg od společnosti Niche ukázal z analytického hlediska jako velmi slabý, což mohlo vést ke zpoždění v hodnocení ze strany příslušných orgánů (příloha A.17 žaloby). Na druhé straně šetření zahájené Agence française de sécurité sanitaire des produits de santé (dále jen „Afssaps) v červenci 2005 vůči několika souborům dokumentace společnosti A vyvolalo pochybnosti o jejich platnosti (příloha A.18 žaloby).

94 Kromě toho zajištění druhého zdroje dodávek výrobku A od společnosti Niche mělo několik výhod ve srovnání s dohodou uzavřenou se společností A. Jednak dohoda Biogaran umožňovala společnosti Biogaran získat soubory dokumentace k výrobku A v tabletách a k výrobku A 10 mg, na které se nevztahovala dohoda uzavřená se společností A; jednak dohoda se společností Niche otevírala možnosti odbytu ve Spojeném království a v nečlenském státě EHP v době, kdy společnost Biogaran usilovala o rozšíření své činnosti do zahraničí.

95 Žalobkyně však upřednostňovala soubory dokumentace společnosti A, neboť umožňovaly rychlejší vstup na trh, jelikož společnost A podala své soubory dokumentace pro účely registrace dříve než společnost Niche.

96 Žalobkyně tvrdí, že její strategii zásobování odůvodňovaly finanční zájmy. Od uvedení tohoto generického přípravku na trh ve Francii dosáhl obrat z jeho prodeje více než 79 milionů eur (83 milionů eur podle aktualizace uvedené v replice). S ohledem na tyto skutečnosti žalobkyně k odůvodnění platby společnosti Niche ve výši 2,5 milionu GBP tvrdí, že si musela zajistit zásobování výrobkem A, aby se neomezovala pouze na obrat dosažený prodejem výrobku B.

97 Konečně žalobkyně dodává, že zaplacení této částky společnosti Niche bylo odůvodněné tím spíše, že jí společnost Niche poskytla výlučnost souborů výrobkové dokumentace ve Francii, Spojeném království a v nečlenském státě EHP, což nebyl případ jiných dohod uzavřených společností Biogaran, které nebyly výhradní. V této souvislosti je tedy srovnání učiněné v napadeném rozhodnutí s těmito jinými dohodami irelevantní.

98 Komise se domnívá, že audit předložený společností Biogaran po uzavření dohody Biogaran, který odhalil údajné nedostatky v souboru dokumentace společnosti Niche, nepodporuje tezi žalobkyně. Tento argument totiž prokazuje, že společnost Biogaran neměla před uzavřením této dohody informace o účinnosti výrobku A společnosti Niche a vzala na sebe riziko zaplacení částky 2,5 milionu GBP, neboť soubor dokumentace k výrobku A potenciálně neměl žádnou hodnotu. Ačkoliv by tento audit ke kvalitě souborů dokumentace společnosti Niche mohl odůvodnit zajištění druhého zdroje dodávek od společnosti A, neumožňuje vysvětlit, proč chtěla žalobkyně zaplatit vyšší cenu než za soubor dokumentace od společnosti A. Biogaran totiž společnosti A zaplatila celkovou částku 330 000 eur v rámci dvou dohod týkajících se výrobku A, tedy částku výrazně nižší, než byla částka zaplacená společnosti Niche.

99 Komise zdůrazňuje, že dotčenou dohodu nelze odůvodnit možností společnosti Niche dodávat tablety a dávkování 10 mg. Dva měsíce po dohodě totiž společnost Biogaran, přestože měla možnost předložit soubor dokumentace od společnosti Niche příslušným orgánům, uzavřela druhou dohodu se společností A týkající se tablet výrobku A.

100 Komise mimoto zpochybňuje argument žalobkyně vycházející z toho, že společnost Biogaran byla motivována k uzavření dohody vzhledem k vyšetřování zahájenému v červenci 2005 ze strany Afssaps vůči společnosti A. Tato událost totiž nemohla společnost Biogaran ovlivnit, neboť k ní došlo po uzavření dohody Biogaran.

101 Kromě toho Biogaran nepředložila důkaz užitečnosti dohody Biogaran v rámci jejího projektu rozšíření činností do zahraničí.

102 Komise zdůrazňuje, že ačkoliv společnost Biogaran dosáhla od roku 2007 obratu více než 79 milionů eur, jsou zisky dosažené z prodeje výrobku A od společnosti Niche nulové (bod 567 odůvodnění napadeného rozhodnutí). V této souvislosti Komise zpochybňuje tvrzení, že si společnost Biogaran musela u společnosti Niche zajistit druhý zdroj dodávek.

103 Konečně Komise popírá argument, podle něhož výlučnost přiznaná dohodou Biogaran činí irelevantním srovnání s jinými dohodami. Toto srovnání totiž může ukázat, že žádná z ostatních dohod nestanoví nevratnou platbu. Podle Komise byla platba předem ztracena a Biogaran neučinila nic k jejímu navrácení. Stejně tak výlučnost nemá žádný význam, jestliže výrobek není dostatečně vyvinut, nebo jestliže existují jiné regulatorní překážky.

*2) K výrobku B*

104 Žalobkyně tvrdí, že dohoda Biogaran jí umožnila prodávat výrobek B 10 mg a z tohoto prodeje dosáhnout obratu ve výši 150 000 eur (211 000 eur podle aktualizace uvedené v replice). Prodej tohoto přípravku byl svěřen společnosti Almus, jednomu z hlavních velkoobchodních distributorů ve Francii.

105 Komise tvrdí, že dohoda dříve uzavřená mezi společnostmi Biogaran a Bioglan (nyní Niche) týkající se výrobku B stanovila, že platba uskutečněná společností Biogaran byla vratná v případě nezískání registrací, přičemž toto ustanovení nebylo obsaženo v dohodě Biogaran. Kromě toho společnost Niche neposkytla v této dohodě žádnou záruku převodu registrace, kterou v roce 2001 obdržela ve Francii, neboť tento převod vyžadoval obnovení registrace, o které Niche u příslušných orgánů nepožádala.

106 Pokud jde o smlouvu o prodeji, kterým byla pověřena společnost Almus, a její věrnostní politiku, Komise tvrdí, že výrobek B nemohl být důvodem k uzavření této smlouvy, neboť byl jen jednou z 23 molekul, které byly předmětem této smlouvy.

*3) K výrobku C*

107 Žalobkyně uvádí, že mohla prodávat výrobek C od roku 2000 díky několika dohodám uzavřeným se společností Disphar. Rozhodla se však zajistit si alternativní zdroje dodávek z důvodu nejistoty ohledně obnovení dohody o dodávkách se společností Disphar a jelikož chtěla rozšířit svou činnost do zahraničí. Biogaran nakonec nevyužila soubory výrobkové dokumentace poskytnuté společností Niche z důvodu obnovení dohody uzavřené se společností Disphar.

108 Skutečnost, že společnost Biogaran nezískala pro dva ze tří výrobků registraci, na základě souborů výrobkové dokumentace poskytnutých společností Niche, nemůže naznačovat vazbu mezi dohodou Biogaran a smírným narovnáním. Vypovídá to pouze o vůli společnosti Biogaran zajistit si více zdrojů dodávek v souladu s praxí v daném odvětví.

109 Komise se domnívá, že není věrohodné, že Biogaran zaplatila tak značnou částku pouze proto, aby disponovala souborem výrobkové dokumentace, který nikdy nevyužila. Biogaran totiž ani nenaléhala na společnost Niche, aby jí soubor dokumentace předala před tím, než dojde k automatickému ukončení dohody z důvodu nezískání registrací.

## *2. Závěry Tribunálu*

### *a) Úvodní poznámky*

110 Úvodem je třeba zdůraznit, že dohoda Biogaran byla Komisí v napadeném rozhodnutí posouzena jako pobídka poskytnutá ze strany Servier ve prospěch společnosti Niche, jako doplnění pobídky plynoucí z dohody o smírném narovnání mezi Servier a Niche, za účelem přesvědčit společnost Niche, aby upustila od svého úsilí vstoupit na trh s perindoprilem. Dohoda Biogaran je podle Komise součástí protiprávního jednání sestávajícího z uvedené dohody o smírném narovnání, jejíž účel omezuje hospodářskou soutěž. Může mít tedy protiprávní povahu, pouze má-li takovou povahu dohoda o smírném narovnání mezi Servier a Niche. Za těchto podmínek je třeba pro účely přezkumu projednávané žaloby popsat právní kontext dohody o smírném narovnání, do něhož dohoda Biogaran zapadá.

111 V tomto ohledu je třeba uvést, že dohoda o smírném narovnání patentového sporu nemusí mít žádný nepříznivý dopad na hospodářskou soutěž. Tak je tomu například v případě, kdy se strany shodnou na tom, že sporný patent není platný a stanoví tak okamžitý vstup společnosti generických léčiv na trh.

112 V projednávané věci dohoda uzavřená mezi Servier a Niche do této kategorie nespadá, protože obsahuje doložky o nenapadnutí patentů a neuvedení výrobků na trh, které mají samy o sobě povahu omezující hospodářskou soutěž. Doložka o nenapadnutí totiž zasahuje do veřejného zájmu na odstranění jakékoliv překážky hospodářské činnosti, která by mohla vyplývat z nesprávně uděleného

patentu (rozsudek ze dne 25. února 1986, Windsurfing International v. Komise, 193/83, EU:C:1986:75, bod 92), a doložka o neuvedení na trh s sebou nese vyloučení z trhu jednoho z konkurentů majitele patentu.

113 Nicméně začlenění takových doložek může být legitimní, avšak pouze v rozsahu, v němž vychází z uznání platnosti dotčeného patentu (a podružně, porušující povahy dotčených generických přípravků) smluvními stranami.

114 Doložky o neuvedení na trh a nenapadnutí, jejichž rozsah je vymezen působností dotčeného patentu, jsou naproti tomu problematické, jeví-li se, že podřízení společnosti generických léčiv těmto doložkám nevychází z jejího uznání platnosti patentu. Jak správně uvádí Komise, „i když dohodou stanovená omezení obchodní samostatnosti společnosti generických léčiv nepřesahují rámec věcné působnosti patentu, porušují článek 101 [SFEU], nemohou-li být odůvodněna a nevyplývají-li z posouzení opodstatněnosti samotného výlučného práva smluvními stranami“ (bod 1137 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

115 V tomto ohledu je třeba uvést, že existence „obrácené platby“, tj. platby uskutečněné společnosti originálních léčiv ve prospěch společnosti generických léčiv, je dvojnásobně podezřelá v rámci dohody o smírném narovnání. Zaprvé je totiž třeba připomenout, že účelem patentu je odměnit tvůrčí úsilí vynálezce, aby mohl mít odpovídající prospěch ze své investice, a že platný patent tedy v zásadě musí umožňovat přenesení hodnoty ve prospěch svého majitele – například prostřednictvím licenční smlouvy – a nikoli naopak. Zadruhé existence obrácené platby vyvolává podezření, zda smírné narovnání vychází z uznání platnosti dotčeného patentu smluvními stranami.

116 Pouhá existence obrácené platby nicméně neumožňuje dospět k závěru, že došlo k omezení z hlediska účelu. Není totiž vyloučeno, že některé obrácené platby jsou odůvodněné, pokud jsou inherentní smírnému narovnání předmětného sporu. Naproti tomu v případě, kdy je neodůvodněná obrácená platba stanovena v rámci uzavření smírného narovnání, je třeba mít za to, že společnost generických léčiv byla touto platbou pobídnuta k podřízení se doložkám o neuvedení na trh a nenapadnutí a je nutno konstatovat, že došlo k omezení z hlediska účelu. V tomto případě již nejsou omezení hospodářské soutěže zavedená doložkami o neuvedení na trh a nenapadnutí vázána na patent a smírné narovnání, nýbrž jsou odůvodněna zaplacením zvýhodňující platby, která pobízí společnost generických léčiv, aby upustila od svých konkurenčních snah.

117 Je třeba uvést, že ačkoliv Komise ani unijní soud nemají pravomoc rozhodovat o platnosti patentu, nic to nemění na skutečnosti, že tyto orgány mohou v rámci svých příslušných pravomocí a aniž musí rozhodovat o samotné platnosti patentu, konstatovat neobvyklé užívání tohoto patentu, které neodpovídá jeho specifickému účelu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 29. února 1968, Parke, Davis and Co., 24/67, EU:C:1968:11, s. 109 a110, a ze dne 31. října 1974, Centrafarm a Peijper, 15/74, EU:C:1974:114, body 7 a 8; viz rovněž obdobně rozsudky ze dne 6. dubna 1995, RTE a ITP v. Komise, C-241/91 P a C-242/91 P, EU:C:1995:98, bod 50 a ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další, C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, body 104 a 106).

118 Neobvyklé užívání patentu představuje pobídka konkurentovi k přijetí doložek o neuvedení na trh a nenapadnutí, ve smyslu popsaném výše v bodě 116, nebo její logický důsledek, jímž je podřízení se takovým doložkám.

119 Jak správně uvedla Komise v bodě 1137 odůvodnění napadeného rozhodnutí, „patentové právo nezakládá právo na zaplacení skutečným nebo potenciálním konkurentům, aby nevstoupili na trh, nebo aby patent před vstupem na trh nenapadli“. Dále podle Komise „majitelé patentů nejsou oprávněni platit společnostem generických léčiv za to, že nevstoupí na trh, a snižovat rizika hospodářské soutěže, ať v rámci dohody o smírném narovnání v oblasti patentů nebo jiným způsobem“ (bod 1141 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Komise nakonec právem dodala, že „platit

nebo jinak pobídnout potenciální konkurenty, aby nevstoupili na trh, není součástí žádného práva vztahujícího se k patentům a neodpovídá žádnému prostředku stanovenému patentovým právem k zajištění dodržování patentů“ (bod 1194 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

120 Je-li zjištěno, že došlo k pobídce, smluvní strany se již nemohou opírat o uznání platnosti patentu v rámci smírného narovnání. Skutečnost, že platnost patentu je potvrzena soudním nebo správním orgánem, není v tomto ohledu rozhodující.

121 Za skutečnou příčinu omezení hospodářské soutěže doložkami o neuvedení na trh a nenapadnutí je třeba považovat právě pobídku, a nikoli uznání platnosti patentu stranami smírného narovnání (viz bod 112 výše) a jelikož jsou uvedené doložky zcela nelegitimní, vykazují dostatečnou míru škodlivosti pro řádný průběh běžné hospodářské soutěže k tomu, aby bylo shledáno omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu.

122 V případě pobídky je na dotčené dohody nutno nahlížet jako na dohody o vyloučení z trhu, jimiž podniky zůstávající na trhu odškodňují podniky, které z trhu odcházejí Takové dohody ve skutečnosti představují vykoupení hospodářské soutěže a musí být tedy kvalifikovány jako omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu, jak vyplývá z rozsudku ze dne 20. listopadu 2008, Beef Industry Development Society a Barry Brothers (C-209/07, EU:C:2008:643, body 8 a 31 až 34), a stanoviska generální advokátky V. Trstenjak ve věci Beef Industry Development Society a Barry Brothers (C-209/07, EU:C:2008:467, bod 75), citovaných zejména v bodech 1139 a 1140 odůvodnění napadeného rozhodnutí. Navíc vyloučení konkurentů z trhu představuje extrémní formu rozdělení trhu a omezení výroby (rozsudek ze dne 8. září 2016, Lundbeck v. Komise, T-472/13, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2016:449, bod 435), která v takovém kontextu, jako je kontext sporných dohod, vykazuje ještě vyšší stupeň škodlivosti, když jsou vyloučeny společnosti generických léčiv, jejichž vstup na trh je pro hospodářskou soutěž v zásadě příznivý a přispívá navíc k obecnému zájmu na zajištění ochrany zdraví s vynaložením nižších nákladů. Tento závěr je konečně podpořen skutečností zakotvenou ve sporných dohodách, že společnost generických léčiv nemůže sporný patent napadnout.

123 Z výše uvedeného vyplývá, že v kontextu dohod o smírném narovnání patentových sporů předpokládá kvalifikace jako omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu poskytnutí, v rámci dohody o smírném narovnání, pobídkové výhody společnosti generických léčiv a s tím související omezení snah posledně uvedené konkurovat společnosti originálních léčiv. Jsou-li tyto dvě podmínky splněny, je nutné s ohledem na stupeň škodlivosti takto uzavřených dohod pro řádné fungování běžné hospodářské soutěže konstatovat omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu.

124 Tribunál v rozsudcích z dnešního dne, Servier a další v. Komise (T-691/14) a Niche Generics v. Komise (T-701/14), rozhodl, že uvedené dvě podmínky jsou splněny a konkrétně, že Komise měla právem za to, že je částka 11,8 milionu GBP, zaplacená ze strany Servier ve prospěch společnosti Niche na základě dohody o smírném narovnání uzavřené mezi těmito dvěma společnostmi, pobídkou k vyloučení společnosti Niche z trhu a že tato dohoda představuje omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu.

125 Proto žalobní důvod vznesený na jednání společností Biogaran v odpověď na písemnou otázku Tribunálu týkající se dohody o smírném narovnání, který vychází z toho, že tato dohoda neporušuje článek 101 SFEU, musí být zamítnut, aniž je třeba rozhodovat o jeho přípustnosti.

### *b) K existenci pobídkové výhody plynoucí z dohody Biogaran*

126 Biogaran tvrdí, že dohoda Biogaran není dodatečnou pobídkou pro společnost Niche, aby uzavřela dohodu o smírném narovnání, ale samostatnou obchodní dohodou uzavřenou za tržních podmínek.

127 Z článku 2 nařízení č. 1/2003 a z ustálené judikatury v tomto ohledu vyplývá, že v oblasti práva hospodářské soutěže je Komise v případě sporu o existenci protiprávního jednání povinna prokázat protiprávní jednání, jejichž existenci zjistila, a předložit důkazy, které mohou právně dostačujícím způsobem prokázat skutečnosti zakládající protiprávní jednání (rozsudky ze dne 17. prosince 1998, Baustahlgewebe v. Komise, C-185/95 P, EU:C:1998:608, bod 58, a ze dne 8. července 1999, Komise v. Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, bod 86; viz rovněž rozsudek ze dne 12. dubna 2013, CISAC v. Komise, T-442/08, EU:T:2013:188, bod 91 a citovaná judikatura).

128 Má-li soud v této souvislosti pochybnosti, musí být tato skutečnost ku prospěchu podniku, kterému je rozhodnutí konstatující protiprávní jednání určeno. Soud tedy nemůže dospět k závěru, že Komise existenci předmětného protiprávního jednání prokázala právně dostačujícím způsobem, má-li o této otázce stále pochybnosti, zejména v rámci žaloby směřující ke zrušení rozhodnutí, jímž se ukládá pokuta (viz rozsudek ze dne 12. dubna 2013, CISAC v. Komise, T-442/08, EU:T:2013:188, bod 92 a citovaná judikatura).

129 Je totiž nezbytné vzít v úvahu presumpci neviny vyplývající zejména z článku 48 listiny základních práv Evropské unie. S ohledem na povahu dotčených protiprávních jednání, jakož i povahu a stupeň přísnosti sankcí, které se k nim mohou vztahovat, se presumpce neviny použije zejména v řízeních o porušení pravidel hospodářské soutěže použitelných na podniky, která mohou vést k uložení pokut nebo penále (viz rozsudek ze dne 12. dubna 2013, CISAC v. Komise, T-442/08, EU:T:2013:188, bod 93 a citovaná judikatura).

130 Kromě toho je třeba zohlednit nezanedbatelný zásah do dobré pověsti, který pro fyzickou či právnickou osobu představuje konstatování, že byla zapojená do porušení pravidel hospodářské soutěže (viz rozsudek ze dne 12. dubna 2013, CISAC v. Komise, T-442/08, EU:T:2013:188, bod 95 a citovaná judikatura).

131 Komise tedy musí předložit přesné a shodující se důkazy, aby prokázala existenci protiprávního jednání a podložila své pevné přesvědčení, že tvrzená protiprávní jednání představují omezení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU (viz rozsudek ze dne 12. dubna 2013, CISAC v. Komise, T-442/08, EU:T:2013:188, bod 96 a citovaná judikatura).

132 Je třeba zdůraznit, že není nutné, aby každý z důkazů předložených Komisí nezbytně odpovídal těmto kritériím ve vztahu ke každému prvku protiprávního jednání. Stačí totiž, když soubor nepřímých důkazů, kterého se orgán dovolává, odpovídá tomuto požadavku jako celek (viz rozsudek ze dne 12. dubna 2013, CISAC v. Komise, T-442/08, EU:T:2013:188, bod 97 a citovaná judikatura).

133 Někdy musí být existence protisoutěžní praktiky nebo dohody dovozena z několika shod okolností a indicií, které jako celek mohou při neexistenci jiného soudržného vysvětlení představovat důkaz porušení pravidel hospodářské soutěže (rozsudek ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, bod 57).

134 Ačkoliv například nelze samotnou souběžnost jednání označit za jednání ve vzájemné shodě, může být závažnou indicií takového jednání, vede-li k podmínkám hospodářské soutěže, jež neodpovídají obvyklým podmínkám na trhu (rozsudek ze dne 14. července 1972, Farbenfabriken Bayer v. Komise, 51/69, EU:C:1972:72, bod 25).

135 Stejně tak existence vedlejší dohody, podle výrazu použitého Komisí v bodě 1190 odůvodnění napadeného rozhodnutí, může být, pokud jde o smírné narovnání patentového sporu, závažnou indicií pobídky, a tedy omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu.

136 V tomto ohledu je třeba uvést, že podle výrazu použitého Komisí v bodě 1190 odůvodnění napadeného rozhodnutí, Komise kvalifikovala dohodu Biogaran jako „vedlejší dohodu“. V bodech 1349 a 1351 odůvodnění uvedeného rozhodnutí se totiž Komise domnívala, že prostřednictvím dohody Biogaran, která byla podle ní spjata s dohodou o smírném narovnání, poskytla Servier společnosti Niche dodatečnou pobídku k uzavření smírného narovnání a že existence takové pobídky plyne z několika skutečností naznačujících, že dohoda Biogaran nebyla uzavřena za obchodních podmínek úplné hospodářské soutěže.

137 Je třeba upřesnit, že vedlejší dohoda je obvyklou obchodní dohodou „spojenou“ s dohodou o smírném narovnání sporu obsahující doložky, jež mají samy o sobě povahu omezení. Takové spojení existuje zejména, když jsou obě dohody uzavřeny v tentýž den, když jsou právně provázány tak, že závaznost jedné z dohod je podmíněna uzavřením druhé dohody, nebo když je Komise s ohledem na kontext, v němž jsou uzavřeny, schopna prokázat, že jsou od sebe neoddělitelné. Lze dodat, že čím kratší bude časový odstup mezi uzavřením dohod, tím snazší bude pro Komisi tuto neoddělitelnou povahu prokázat. Skutečnost, že byly dohoda o smírném narovnání a vedlejší dohoda uzavřeny v tentýž den nebo že jsou smluvně provázány, ukazuje, že jsou tyto dohody součástí téhož smluvního celku. Pokud by tyto dohody nebyly uzavřeny v tentýž den (a nebyly by smluvně provázány), jedna strana vyjednávání by totiž souhlasila s jakýmkoliv plněním vyžadovaným druhou stranou, aniž by měla jakoukoliv jistotu, že nakonec obdrží očekávané protiplnění. Tato časová nebo právní vazba mezi oběma dohodami rovněž vypovídá o tom, že byly vyjednávány společně.

138 Vedlejší dohoda je přitom obvyklou obchodní dohodou, která by mohla existovat samostatně, aniž by bylo dotčeno smírného narovnání sporu. Stejně tak uzavření dohody o smírném narovnání nevyžaduje souběžné uzavření obchodní dohody. Propojení obou dohod tak není nezbytné. Navíc nemůže být odůvodněno smírným narovnáním sporu, neboť vedlejší dohoda nemá za cíl dospět k takovému narovnání, ale uskutečnit obchodní transakci.

139 Kromě toho vedlejší dohoda předpokládá převody hodnot peněžité či nepeněžité povahy mezi stranami. Může s sebou nést zejména převody hodnot ze strany majitele patentu nebo dceřiné společnosti, s níž tento majitel tvoří hospodářskou jednotku, ve prospěch společnosti generických léčiv. Existuje tak riziko, že provázání obchodní dohody s dohodou o smírném narovnání obsahující doložky o neuvedení na trh a nenapadnutí, které mají samy o sobě povahu omezující hospodářskou soutěž, ve skutečnosti směřuje pod záminkou obchodní transakce, která může být složitou smluvní konstrukcí, k pobídce společnosti generických léčiv, aby se v rámci převodu hodnoty stanoveného ve vedlejší dohodě uvedeným doložkám podřídila.

140 Proto okolnost, že obchodní dohoda, jejímž předmětem běžně není smírné narovnání sporu a jejímž prostřednictvím dochází k převodu hodnoty ze strany společnosti originálních léčiv nebo dceřiné společnosti, s níž tato společnost tvoří hospodářskou jednotku, ve prospěch společnosti generických léčiv, je za podmínek uvedených v bodě 137 výše spojena s dohodou o smírném narovnání sporu obsahující doložky omezující hospodářskou soutěž, představuje závažnou indicii obrácené platby.

141 Závažná indicie zmíněná v předchozím bodě však není dostatečná, a Komise ji tedy musí podpořit dalšími shodujícími se skutečnostmi, které umožňují dospět k závěru, že k obrácené platbě došlo. Taková platba ve zvláštním kontextu vedlejších dohod odpovídá části platby uskutečněné společností originálních léčiv, která přesahuje „obvyklou“ hodnotu obchodovaného zboží (nebo případně části „obvyklé“ hodnoty obchodovaného majetku, která přesahuje platbu uhrazenou společností generických léčiv).

142 Komise v projednávané věci za účelem konstatování v bodě 1351 odůvodnění napadeného rozhodnutí, že dohoda Biogaran sloužila jako dodatečná pobídka společnosti Niche, na základě několika indicií uvedla, že tato dohoda „nebyla uzavřena za obvyklých podmínek úplné hospodářské soutěže“ a že nebyla „běžnou obchodní praxí“.

143 V tomto ohledu je třeba uvést, že výraz „obvyklé podmínky hospodářské soutěže“, který je obdobou výrazu „obchodní podmínky úplné hospodářské soutěže“, přestože není používán v oblasti kartelových dohod, není v právu hospodářské soutěže neznámý, neboť se používá, byť ve specifické oblasti státních podpor, za účelem zjištění, zda se stát choval jako soukromý investor (rozsudek ze dne 2. září 2010, Komise v. Scott, C-290/07 P, EU:C:2010:480, bod 68), tedy, zda výhoda poskytnutá dotčeným podnikům představuje obvyklou odměnu za plnění obdržené státem. Tento pojem tedy analogicky představuje referenční hledisko, které je relevantní při určování, zda dva podniky, které uzavřely obchodní transakci, tak učinily na základě úvah vztahujících se pouze k hospodářské hodnotě obchodovaného zboží, například k jejich perspektivám výnosnosti, a tudíž za obvyklých tržních podmínek.

144 Pokud Komise předloží indicie nebo důkazy umožňující mít za to, že vedlejší dohoda nebyla uzavřena za obvyklých tržních podmínek, mohou strany dohody předložit svou verzi skutkových okolností a doložit svá tvrzení informacemi, které jsou schopny předložit a které umožňují mít za to, že obchodní dohoda, byť provázána s dohodou o smírném narovnání, je opodstatněna z jiných důvodů, než je vyloučení konkurenta prostřednictvím obrácené platby. Strany dohody tedy mohou tvrdit, že vedlejší dohoda byla uzavřena za tržních podmínek, s odkazem na odpovídající poznatky týkající se například průmyslového a obchodního využití v daném odvětví nebo na zvláštní okolnosti projednávaného případu.

145 Komise může mít s ohledem na všechny údaje, které má k dispozici, a případně na skutečnost, že strany dohody nepředložily vysvětlení či věrohodné vysvětlení, odůvodněně za to, že na základě celkového posouzení nebyla vedlejší dohoda uzavřena za obvyklých tržních podmínek, to znamená, že platba uskutečněná společností originálních léčiv přesahuje hodnotu obchodovaného zboží (nebo že hodnota majetku převedeného na společnost generických léčiv přesahuje částku zaplacenou touto společností). Komise tedy může dospět k závěru, že došlo k obrácené platbě.

146 Jestliže přitom obrácená platba nevyrovnává náklady spojené se smírným narovnáním, představuje pobídkovou výhodu (viz bod 116 výše). Takový je případ platby uskutečněné na základě vedlejší dohody, jejímž předmětem není smírné narovnání sporu, nýbrž uskutečnění obchodní transakce (viz bod 138 výše).

147 Strany dohod se však ještě mohou odvolat na zanedbatelnou povahu předmětné výhody, jejíž výše by nepostačovala k tomu, aby byla považována za výhodu odpovídající výrazné pobídce přijmout doložky omezující hospodářskou soutěž stanovené v dohodě o smírném narovnání.

148 Nyní je třeba zásady vylíčené v předcházejících bodech použít na zvláštní okolnosti projednávaného sporu.

149 V projednávaném případě je nesporné, že společnost Biogaran zaplatila společnosti Niche částku 2,5 milionu GBP. Tato platba vyplývala z dohody Biogaran, na jejímž základě se společnost Niche zavázala poskytnout společnosti Biogaran soubory dokumentace k výrobkům a registraci ohledně výrobků bez vztahu k perindoprilu.

150 Ačkoliv jsou dohoda Biogaran a dohoda o smírném narovnání mezi Servier a Niche po formální stránce odlišnými právními akty, které se řídí odlišnými zákony a spadají do pravomoci odlišných soudů, obsahují několik aspektů, které obě dohody propojují.

151 Komise v bodě 1351 odůvodnění napadeného rozhodnutí správně uvedla, že časová posloupnost dohod byla jednou ze skutečností umožňujících konstatovat jejich provázanost. Tyto dohody byly totiž uzavřeny v tentýž den. Navíc termíny plateb stanovených oběma dohodami byly totožné, tedy nejpozději do 14. února 2005 a 5. října 2005, přičemž pouze datum pro platbu spojenou s dodávkou léčivých přípravků podle dohody Biogaran bylo pozdější.

152 Komise rovněž právem uvedla, že dohoda Biogaran byla sjednávána v téže době jako dohoda o smírném narovnání, přičemž vycházela zejména z prohlášení společnosti Niche ze dne 15. června 2011. Ačkoliv společnost Niche poté upravila své prohlášení na konci správního řízení, když předložila několik dokumentů o diskuzích týkajících se licence téměř dva roky před zahájením jednání o smírném narovnání, toto stanovisko společnosti Niche v okamžiku, kdy věděla o námitkách vznesených vůči ní, nemá stejnou důkazní hodnotu jako její dřívější prohlášení.

153 Ačkoliv Komise nepopírá skutečnost, že společnosti Biogaran a Niche byly v kontaktu ohledně výrobku A ještě před tím, než vyvstal spor mezi Servier a Niche, žádná skutečnost vyplývající ze spisu nemůže podpořit tvrzení vznesené žalobkyní, že tento spor vedl k zablokování jednání mezi společnostmi Niche a Biogaran. Z elektronické zprávy ze dne 4. února 2005 v tomto ohledu vyplývá, že k tomuto datu jednání za účelem uzavření dohody Biogaran velmi pokročila, zatímco soudní spor mezi Niche a Servier stále probíhal a byl uzavřen až dne 8. února 2005. Souběžnost vyjednávání představuje závažnou indicii o vazbě mezi oběma dohodami.

154 Kromě toho, ačkoli obě dohody nepodepsaly stejné osoby a dohoda Biogaran byla podepsána v Paříži, zatímco dohoda o smírném narovnání mezi Servier a Niche byla podepsána v Londýně, obě tyto dohody byly částečně vyjednány stejnými osobami. Jednak se p. M., jeden z ředitelů společnosti Niche, účastnil vyjednávání obou dohod. Jednak z elektronické zprávy ze dne 4. února 2005, kterou zaslal advokát společnosti Biogaran řediteli společnosti Niche, vyplývá, že osoba, která na účet společnosti Biogaran vyjednávala dohodu se společností Niche, rovněž podepsala výzvu zaslanou Servier společnosti Matrix dne 7. února 2005, tedy den před uzavřením dohody o smírném narovnání mezi Servier a Matrix. Jak uvádí Komise, je pravděpodobné, že tato osoba věděla o smírném narovnání se společností Niche vzhledem k vazbám mezi dohodou o smírném narovnání mezi Servier a Niche a dohodou Matrix. Tato elektronická zpráva byla zaslána v kopii pro právní ředitelku skupiny Servier, třebaže šlo o smlouvu týkající se společnosti Biogaran.

155 Nakonec Komise správně tvrdí, že skutečnost, že k platbám společnosti Biogaran týkajícím se dodávek léčivých přípravků, a nikoli převodu souborů výrobkové dokumentace, který byl důvodem uzavření dohody Biogaran, došlo až následně, potvrzuje vazbu mezi oběma dohodami. Samotnou podstatu licenční dohody totiž tvoří převod souborů dokumentace, a nikoliv dodání výrobků společností Niche. Souběžnost platby ve výši 2,5 milionu GBP jako protiplnění za soubory výrobkové dokumentace a platby ve výši 11,8 milionu GBP, která je stanovena v rámci smírného narovnání, podepírá vazbu mezi oběma dohodami.

156 Z výše uvedených úvah (viz body 150 až 155 výše) vyplývá, že dohoda Biogaran představuje vedlejší dohodu, která je vázána na dohodu o smírném narovnání. Okolnost, že tato dohoda, jejímž prostřednictvím dochází k převodu hodnoty ve prospěch společnosti Niche, je spojena s dohodou o smírném narovnání sporu mezi Servier a Niche, byť je uvedená vedlejší dohoda prezentována jako obvyklá obchodní dohoda, jejímž předmětem není smírné narovnání sporu, představuje závažnou indicii toho, že předmětný převod hodnoty není pouze protiplněním za obchodované zboží v rámci vedlejší dohody, ale zahrnuje rovněž obrácenou platbu (ve smyslu tohoto výrazu používaném v oblasti vedlejších dohod).

157 Kromě toho Komise shledala více shodujících se indicií potvrzujících konstatování, že došlo k obrácené platbě.

158 Komise na podporu tvrzení, že protiplnění obdržená společností Biogaran nemohla být ohodnocena na částku 2,5 milionu GBP, především správně uvedla, že tato částka byla mnohem vyšší, než částka zaplacená společností Biogaran jiné společnosti generických léčiv, společnosti A, pro účely získání několika souborů dokumentace týkajících se výrobku A ve formě tablet v různých dávkách. Biogaran totiž společnosti A zaplatila celkem 330 000 eur na základě dvou dohod o výrobku A, což je částka mnohem nižší, než částka ve výši 2,5 milionu GBP, byť posledně uvedená zahrnovala také výrobky B a C.

159 Komise dále opět správně upřesnila, že na rozdíl od dohody se společnostíA neobsahuje dohoda Biogaran doložku umožňující společnosti Biogaran požadovat vrácení částek zaplacených společnosti Niche v případě nezískání registrací, což ukazuje na to, že dohoda neměla být podnětem pro Biogaran, aby o tyto registrace požádala a neměla povahu obvyklé obchodní dohody.

160 Konečně, Komise mohla platně uvést, že společnost Niche v průběhu správního řízení několikrát zmínila, že Servier jí dohodu Biogaran nabídla proto, aby jí vyplatila plnou dohodnutou náhradu za uzavření globální dohody o smírném narovnání se Servier. Z návrhu dohody o smírném narovnání mezi Servier a Niche obsaženého v příloze k žalobní odpovědi a obsahujícího seznam plateb, které mají být provedeny, rovněž vyplývá, že platba ve výši 2,5 milionu GBP byla zamýšlena ve prospěch Niche v souvislosti s ramiprilem, který je jedním z výrobků, na něž se vztahuje dohoda Biogaran. Jak správně uvádí Komise, z již zmíněné elektronické zprávy ze dne 4. února 2005 (viz zejména bod 154 výše) dále vyplývá, že strany dohody Biogaran se dohodly na platbě ve výši 2,5 milionu GBP ještě před tím, než vyjednaly a odsouhlasily protiplnění za tuto částku ve prospěch Biogaran. Společnost Niche během správního řízení ostatně sama, před tím, než upravila uvedené prohlášení, zdůraznila, že dohoda Biogaran není obvyklou obchodní praktikou a že výše platby byla prvkem smírného narovnání (bod 562 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

161 Žalobkyně však neuvádí žádnou konkrétní skutečnost umožňující prokázat, že získání souborů výrobkové dokumentace od společnosti Niche za částku 2,5 milionu GBP lze důvodně považovat za výnosnou investici (v návaznosti na analogii s pojmem „soukromý investor v tržním hospodářství“ zmíněnou v bodě 143 výše viz bod 84 rozsudku ze dne 12. prosince 2000, Alitalia v. Komise, T-296/97, EU:T:2000:289, v němž se uvádí, že chování soukromého investora v tržním hospodářství se řídí perspektivami výnosnosti) nebo alespoň za investici, která může přinést nabyvateli těchto souborů výrobkové dokumentace příjmy, jež by mohly vyrovnat jeho vysoké pořizovací náklady.

162 Navíc žádná skutečnost vyplývající ze spisu neumožňuje vysvětlit, jak by soubory dokumentace společnosti Niche mohly jejich nabyvateli zajistit příjmy způsobilé vyrovnat takové pořizovací náklady. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že celkový obrat společnosti Biogaran v návaznosti na dohodu činil pouze 100 000 až 200 000 eur.

163 Lze navíc podotknout, že z žádného dokumentu ve spise nevyplývá, že žalobkyně požadovala před uzavřením dohody Biogaran od společnosti Niche, aby jí tato předala veškeré údaje potřebné k tomu, aby se žalobkyně ujistila, že cena požadovaná za předmětné soubory výrobkové dokumentace nebyla nadhodnocena s ohledem na jejich předpokládanou výnosnost.

164 Z výše uvedeného a s ohledem na soubor skutečností projednaných před Tribunálem vyplývá, že Komise právně dostačujícím způsobem prokázala existenci obrácené platby, která nebyla inherentní smírnému narovnání předmětného sporu (viz bod 146 výše). Dospěla tedy platně k závěru, že platba částky 2,5 milionu GBP ve prospěch společnosti Niche v rámci dohody Biogaran představuje dodatečnou pobídkovou výhodu, a nikoliv transakci odpovídající obvyklým tržním podmínkám.

165 Je třeba nakonec poznamenat, že s ohledem na úvahy v předchozích bodech není zanedbatelná povaha předmětné výhody, jejíž výše by nepostačovala k tomu, aby byla považována za výraznou pobídku přijmout doložky omezující hospodářskou soutěž stanovené v dohodě o narovnání (viz bod 147 výše), prokázána.

166 Ostatní argumenty vznesené žalobkyní nemohou tento závěr zpochybnit.

167 Zaprvé v odpověď na popis skutkového stavu společnost Biogaran tvrdila, že „neexistence náhrady za částky zaplacené […] v případě nezískání registrací byla ze strany společnosti Niche záměrná a směřovala k tomu, [aby společnost Biogaran] učinila nezbytné kroky k získání takových registrací, s cílem zvýšit výnosnost obratu společnosti Niche“.

168 Tento argument zopakovaný společností Biogaran v její žalobě nelze přijmout. Struktura této dohody nezakotvuje záruku, že Biogaran požádá o registrace a že se bude zásobovat u společnosti Niche, jelikož příslušná částka musela být společnosti Niche zaplacena před tím, než bylo známo, zda společnost Biogaran tyto registrace získá. Komise správně zdůrazňuje, že smluvní závazky společnosti Biogaran nezahrnovaly povinnost požádat o registrace na základě předaných souborů dokumentace (články 2.2 a 3 dohody Biogaran). Navíc pro případ, že společnost Biogaran nezíská registraci ve lhůtě 18 měsíců od vstupu dohody v platnost, musí být tato dohoda automaticky rozvázána a žádná ze stran nemá právo na odškodnění. Dále společnost Biogaran nebyla vázána žádnou výlučností, jelikož mohla požádat o registrace na základě jiných souborů dokumentace, než které na ni převedla společnost Niche.

169 Ačkoliv společnost Biogaran v odpovědi na popis skutkového stavu zmínila jiné dohody, které podepsala a které neobsahují doložku o zaplacení náhrady, tyto dohody stanoví platby v několika splátkách, jejichž výše byla podstatně nižší než jednorázová platba 2,5 milionu GBP, o kterou se jedná v projednávané věci.

170 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že dohoda Biogaran jí měla zajistit druhý zdroj dodávek výrobku A.

171 Tento argument nelze přijmout.

172 Žalobkyně totiž již podepsala dohodu o dodávkách výrobku A se společností A v prosinci 2004, tedy před dotčenou dohodou. Stejně tak v návaznosti na audit z března 2005 k souboru dokumentace společnosti Niche týkající se výrobku A, ve formě tablet o hmotnosti 10 mg, jehož forma a dávkování nebyly dohodou uzavřenou se společností A upraveny, společnost Biogaran konstatovala, že soubor dokumentace byl z analytického hlediska velmi slabý. Komise tedy správně tvrdí, že vzhledem k těmto skutečnostem je překvapující, že Biogaran souhlasila se zaplacením za tento soubor dokumentace podstatně vyšší částky, než kterou zaplatila za soubor dokumentace od společnosti A. Ačkoliv společnost Biogaran upřesňuje, že obchod s výrobkem A jí od roku 2007 přinesl obrat převyšující 79 milionů eur, z bodu 569 odůvodnění napadeného rozhodnutí, který společnost Biogaran nezpochybňuje, vyplývá, že celkový obrat dosažený společností Biogaran v rámci dohody Biogaran byl nižší než 200 000 eur.

173 Zatřetí, co se týče souboru dokumentace k výrobku B, společnost Biogaran nezpochybňuje, že ona sama a Bioglan (nyní Niche) uzavřely v roce 2001 obchodní dohodu o molekule výrobku B 5 a 10 mg, která na rozdíl od dohody Biogaran stanovila zaplacení náhrady v případě nezískání registrací. Je třeba poznamenat, že okolnost, že dohoda Biogaran nestanovila takovou záruku zaplacení náhrady, jakou stanoví předchozí dohoda mezi společnostmi Bioglan a Biogaran, potvrzuje, že převod souboru dokumentace k výrobku B neodpovídá transakci uskutečněné za obvyklých tržních podmínek.

174 Začtvrté, co se týče souboru dokumentace k výrobku C, společnost Biogaran uznává, že soubor dokumentace k tomuto výrobku od společnosti Niche nevyužila a pokračovala v obchodních vztazích se společností Disphar. Tento soubor dokumentace byl navíc převeden až v lednu 2007, kdy byla dohoda Biogaran již ukončena z důvodu nezískání registrací a poté, co již společnost Niche obdržela celou nevratnou platbu. Komise správně tvrdí, že není věrohodné, když společnost Biogaran zaplatila tak vysokou částku, ačkoli již několik let měla uzavřenu smlouvu o dodávkách se společností Disphar a že pouhá okolnost, že obnovení dohody Disphar nebylo jisté, takovou transakci neodůvodňovala.

175 Navíc i kdyby společnost Biogaran sledovala nabytím souborů dokumentace týkajících se výrobků společnosti Niche také legitimní cíle, je třeba připomenout, že pouhá skutečnost, že dohoda sleduje rovněž legitimní cíle, nepostačuje k tomu, aby takovou dohodu nebylo možné kvalifikovat jako omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. listopadu 1983, IAZ International Belgium a další v. Komise, 96/82 až 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 a 110/82,

EU:C:1983:310, bod 25, ze dne 6. dubna 2006, General Motors v. Komise, C-551/03 P, EU:C:2006:229, bod 64, a ze dne 20. listopadu 2008, Beef Industry Development Society a Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, bod 21).

176 Konečně žalobkyně tvrdí, že Komise neprokázala protisoutěžní záměry společnosti Biogaran.

177 V tomto ohledu vyplývá z bodu 577 odůvodnění napadeného rozhodnutí, který společnost Biogaran vážně nezpochybňuje, že platby podle dohod o smírném narovnání uzavřených Servier se společnostmi Niche a Matrix byly sjednány a rozděleny rovným dílem mezi společnosti Niche a Matrix, ačkoliv společnost Matrix si přála obdržet více, než společnost Niche. Komise správně uvádí, že dohoda Biogaran umožňuje pod záminkou, že se jedná o zdánlivě obvyklou transakci, zvýšit příspěvek zaplacený skupinou Servier společnosti Niche s vyloučením společnosti Matrix. Společnost Niche ostatně potvrdila, že částka 2,5 milionu GBP byla součástí systému „total overall consideration“ ve výši 15,7 milionu GBP sjednaného mezi Niche a Servier (bod 560 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Ačkoliv Komise nepředkládá doplňující důkazy o důvodech, které vedly Servier, aby se obrátila na Biogaran za účelem pobídky společnosti Niche, skutečnosti, které Komise shromáždila, představují průkazný soubor nepřímých důkazů o existenci vazby vzájemné neoddělitelnosti mezi platbou ve výši 2,5 milionu GBP a hlavní platbou ze strany Servier ve prospěch společnosti Niche v rámci smírného narovnání.

178 V každém případě je třeba poznamenat, že úmysl účastníků není nezbytný k určení omezující povahy daného druhu koordinace mezi podniky (rozsudek ze dne 19. března 2015, Dole Food a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise, C-286/13 P, EU:C:2015:184, bod 118).

179 Z výše uvedeného vyplývá, že Komise mohla právem dospět k závěru, že platba ve prospěch společnosti Niche v rámci dohody Biogaran ve výši 2,5 milionu GBP představuje dodatečnou pobídkovou výhodu.

180 Je třeba dodat, že dodatečná pobídka byla dostatečně rozhodující, neboť určila rozhodnutí společnosti Niche nevstoupit na trh s perindoprilem. Komise totiž v bodě 577 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, aniž to bylo vážně zpochybněno, že částky, které byly předmětem smírných narovnání uzavřených Servier se společnostmi Niche a Matrix, byly rozděleny rovnoměrně, avšak platba ze strany Biogaran ve prospěch společnosti Niche nakonec umožnila zvýšit příspěvek skupiny Servier ve prospěch této společnosti, aniž se to společnost Matrix dozvěděla. Navíc společnost Niche sama potvrdila, že dodatečná platba byla součástí systému „total overall compensation“, který vyjednala se Servier. Vzhledem k těmto skutečnostem je třeba dospět k závěru, že bez dohody Biogaran, by Niche pravděpodobně neuzavřela dohodu o smírném narovnání. Právě jednání Servier a její dceřiné společnosti umožnilo naplnit omezení hospodářské soutěže.

181 Toto zjištění tedy umožňuje samo o sobě dospět k závěru, že došlo k omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu, na němž se společnost Biogaran přímo podílela. Okolnost, že společnost Biogaran nebyla v době rozhodné z hlediska skutkového stavu konkurentem společnosti Niche, i kdyby byla prokázána, nemůže tento závěr změnit. Jak rozhodl Soudní dvůr, společnost se může podílet na kartelové dohodě, aniž je nutně aktivní na trhu dotčeném omezením hospodářské soutěže (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. října 2015, AC-Treuhand v. Komise, C-194/14 P, EU:C:2015:717, bod 34).

182 Argument žalobkyně vycházející ze skutečnosti, že dohoda Biogaran neobsahuje protisoutěžní doložku, nelze s ohledem na výše uvedené použít. Toto konstatování totiž nezbavuje uvedenou dohodu její skutečně omezující povahy, neboť důvodem existence této dohody je doplnit smírné narovnání obsahující takové doložky.

183 Konečně okolnost, že Komise nezohlednila platbu 2,5 milionu GBP při výpočtu pokuty uložené společnosti Niche, nemůže prokázat, že dohoda Biogaran nepřináší převod dodatečné hodnoty s cílem přimět společnost Niche uzavřít smírné narovnání. Komise totiž v odpověď na otázku Tribunálu

upřesnila, že zohlednění této částky není nutné k zajištění odrazujícího účinku pokuty uložené společnosti Niche, zejména s přihlédnutím k malému rozměru a situaci společnosti Niche. I za předpokladu, že by nezohlednění této částky při výpočtu pokuty společnosti Niche vyplývalo z pouhého opomenutí Komisí, toto opomenutí by nemělo žádný vliv na konstatování platně učiněné v napadeném rozhodnutí, že dohoda Biogaran podporuje omezení hospodářské soutěže vyplývající z dohody o smírném narovnání.

184 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že projednávaný žalobní důvod musí být zamítnut.

**B. K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného právního posouzení v rozsahu, v němž napadené rozhodnutí neprokazuje účast společnosti Biogaran na jakémkoliv porušení pravidel hospodářské soutěže**

***1. Argumenty účastnic řízení***

***a) K protiprávní povaze dohody Biogaran***

185 Žalobkyně tvrdí, že dohoda Biogaran nemá sama o sobě, jak přiznala i Komise, žádnou protiprávní povahu. Ustanovení této dohody nebyla v napadeném rozhodnutí, v němž je této dohodě ostatně věnováno pouze šest stran, předmětem žádné kritiky. Biogaran tak byla potrestána za dohodu, která neobsahuje žádné omezení hospodářské soutěže, takže samotný podpis této dohody společností Biogaran nelze na základě článku 101 SFEU postihovat. Odpovědnost společnosti Biogaran je striktně vázána na údajně protiprávní povahu smírného narovnání, které tato společnost nepodepsala, přestože napadené rozhodnutí v bodě 1351 odůvodnění uznává, že „dohoda o smírném narovnání a dohoda Biogaran jsou samostatné právní akty“.

186 Žalobkyně s odkazem na stanovisko generálního advokáta N. Wahla ve věci AC-Treuhand v. Komise (C-194/14 P, EU:C:2015:350) tvrdí, že k tomu, aby byl podnik účastníkem kartelové dohody, jejímž účelem nebo důsledkem je omezení hospodářské soutěže, je ještě třeba, aby daný podnik mohl představovat konkurenční tlak na ostatní účastníky kartelové dohody, což v projednávané věci není dáno, jelikož společnost Biogaran v rozhodné době nebyla konkurentem společnosti Niche

187 Komise má za to, že dohoda Biogaran nemůže být posuzována nezávisle na smírném narovnání sporu, od něhož je neoddělitelná. Komise již ukázala v bodech 1351 a 3011 odůvodnění napadeného rozhodnutí, že tato dohoda sloužila jako podpora pro převod dodatečné částky 2,5 milionu GBP ve prospěch společnosti Niche, jako protiplnění za závazky přijaté společností Niche v rámci smírného narovnání mezi Servier a Niche.

188 Tato platba stanovená dohodou Biogaran představuje přímou účast společnosti Biogaran na kartelové dohodě, i když nejsou ustanovení této dohody předmětem sporu. Komise dodává, že tato částka představuje dodatečnou pobídku pro společnost Niche s cílem přesvědčit ji, aby přistoupila na smírné narovnání. Okolnost, že tato částka byla vyplacena v rámci licenční smlouvy, ji nezbavuje jejího smyslu, kterým je doplnit platbu ve výši 11,8 milionu GBP vyplacenou v rámci smírného narovnání. Stejně tak okolnost, že se dohoda Biogaran týká molekul odlišných od těch, které byly předmětem smírného narovnání, a že by mohla mít jistý provozní užitek, což nebylo nikdy prokázáno, neznamená, že platba nebyla přímou pobídkou.

*b) K přičtení odpovědnosti za jednání mateřské společnosti její dceřiné společnosti*

189 Žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí jí přičítá odpovědnost za údajné protiprávní jednání související s uzavřením její mateřskou společností dohody, jejíž stranou žalobkyně nebyla a neznala ani její obsah. Takový přístup odporuje zásadě osobní odpovědnosti, která by měla být v souladu s judikaturou vykládána striktně. Žalobkyně s ohledem na svou právní subjektivitu tvrdí, že nemůže být shledána odpovědnou za údajné protiprávní jednání spáchané Servier, ledaže by bylo prokázáno, že se tvrzené kartelové dohody spoluúčastnila nebo z ní měla prospěch.

190 Žalobkyně zdůrazňuje, že ve svých odpovědích na oznámení námitek uvedla, že jednala na trhu samostatně prostřednictvím ředitelů, prostor, značek, činností a aktiv, které se liší od těch, prostřednictvím kterých na trhu jednala Servier, která působí jakožto laboratoř originálních léčiv, zatímco Biogaran je naopak společností pro generická léčiva. Žalobkyně zdůrazňuje, že jelikož není mateřskou společností, ani akcionářem Servier nebo Niche, neměla žádné právo nebo prostředek kontroly nad politikou či obchodní strategií stran dohody o smírném narovnání, která je údajně v rozporu s článkem 101 SFEU.

191 Žalobkyně v tomto ohledu Komisi vytýká, že zavedla v rozporu se zásadou legality, domněnku odpovědnosti dceřiné společnosti za jednání mateřské společnosti, čímž porušila zásadu personality trestů zakotvenou v čl. 6 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané dne 4. listopadu 1950 v Římě, a článku 48 Listiny základních práv.

192 Komise namítá, že neměla v úmyslu v napadeném rozhodnutí přičíst dceřiné společnosti odpovědnost za jednání mateřské společnosti. Tvrdí, že společnost Biogaran je shledána odpovědnou za přímou účast na protiprávním jednání, kterého se dopustila Servier. Právě v důsledku společného jednání Servier (podepsání dohody o smírném narovnání) a její dceřiné společnosti (podepsání licenční dohody) mohlo být zabráněno vstupu generických přípravků společnosti Niche na trh ve prospěch skupiny Servier jako celku.

193 Komise zdůrazňuje, že netvrdila, že společnosti Biogaran je odpovědná z hlediska nedostatku kontroly nebo dohledu. Komise určila odpovědnost společnosti Biogaran na základě její přímé účasti na protiprávním jednání a vzala v úvahu její příslušnost ke skupině Servier za účelem konstatování společné a nerozdílné odpovědnosti s její mateřskou společností.

194 Komise tvrdí, že chování dceřiné společnosti může být přičteno mateřské společnosti, zejména pokud tato dceřiná společnost, byť má vlastní právní subjektivitu, neurčuje své chování na trhu samostatně, ale v zásadě uplatňuje pokyny, které jí udělila mateřská společnost. Dodává, že v případě, kdy mateřská společnost vlastní 100 % kapitálu své dceřiné společnosti, která porušila právo hospodářské soutěže, existuje vyvratitelná domněnka, že uvedená mateřská společnost skutečně vykonává rozhodující vliv na chování své dceřiné společnosti. Podle Komise musí být v takovém kontextu mateřská a dceřiná společnost shledány společně a nerozdílně odpovědné za zaplacení pokuty za toto protiprávní jednání.

195 Komise dodává, že ačkoliv jsou dohoda o smírném narovnání mezi Servier a Niche a dohoda Biogaran samostatnými akty, jsou nicméně neoddělitelné, neboť obě mají za cíl vyplatit ve stejný den společnosti Niche značnou částku, jako protiplnění za závazky nevstoupit na trh s perindoprilem (body 1351 a 3011 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Oba subjekty sledovaly stejný cíl, jejich jednání bylo jednotné a chovaly se jako jeden hospodářský subjekt, a to nejen na trhu, ale i pro potřeby protiprávního jednání.

196 Komise má za to, že kontext dohody Biogaran umožnil prokázat, že společnost Biogaran nemohla přehlédnout, že platba byla součástí rámce smírného narovnání, jehož cílem bylo vyloučit společnost Niche z trhu s perindoprilem. Dohoda Biogaran je součástí společného plánu jedné hospodářské

jednotky a skutečnost, že tato dohoda nepřebírá doložky o neuvedení na trh a nenapadnutí sjednané v rámci smírného narovnání, nezbavuje dohodu Biogaran její skutečné povahy dodatečné pobídky směřující k vyloučení společnosti Niche z trhu s perindoprilem.

*c) K povědomí společnosti Biogaran o protiprávním jednání Servier*

197 Žalobkyně zdůrazňuje, že v rozhodné době nevěděla o obsahu smírného narovnání, a nemohla tedy předvídat protisoutěžní povahu této transakce.

198 Žalobkyně se s odkazem na judikaturu domnívá, že „aby byl podnik shledán odpovědným za jediné a trvající protiprávní jednání, je nutné, aby (prokazatelně nebo na základě presumpce) věděl o protiprávním jednání jiných účastníků protiprávního jednání“. Komise se odchýlila od důkazního standardu stanoveného judikaturou, když v napadeném rozhodnutí tvrdila, že není „nebytné prokázat povědomí společnosti Biogaran o protisoutěžní povaze dohody o smírném narovnání“.

199 Vedle toho se žalobkyně domnívá, že v souladu s judikaturou není existence objektivní vazby mezi protiprávním jednáním a dohodou dostatečným důvodem k tomu, aby Komise mohla přičíst společnosti Biogaran odpovědnost za protiprávní jednání. Komise měla prokázat, že podnik si byl vědom existence protiprávního jednání nebo že jej mohl důvodně předvídat. Komise zkreslila skutkový stav a porušila výše uvedenou judikaturu, když měla za to, že „Biogaran byla schopna pochopit, že dohoda Biogaran byla vázána na dohodu o smírném narovnání“.

200 Žalobkyně dodává, že za předpokladu, že by Komise mohla prokázat, že jsou dohody provázány a že Biogaran nemohla o této vazbě nevědět, neznamenalo by to, že žalobkyně znala nebo mohla důvodně znát obsah smírného narovnání. V tomto ohledu nebylo v napadeném rozhodnutí prokázáno, že společnost Biogaran věděla o domněle protisoutěžním cíli smírného narovnání a jeho základních rysech, přičemž tuto vědomost nelze předpokládat.

201 Žalobkyně zdůrazňuje, že nemohla vědět o údajně protiprávní povaze smírného narovnání, neboť v rozhodné době (rok 2005) neexistoval precedent, podle kterého by taková dohoda o smírném narovnání byla protiprávní. Žalobkyně s odkazem na stanovisko sira F. Jacobse tvrdí, že v rozhodné době nemohl nikdo předpokládat schéma rozboru použité Komisí v oznámení námitek.

202 Nakonec žalobkyně poukazuje na nepřípustnost některých argumentů, které Komise vznesla v žalobní odpovědi s cílem podpořit tvrzení, že společnost Biogaran nemohla nevědět o „faktickém jednání“ Servier.

203 Komise tvrdí, že společnost Biogaran mohla důvodně předvídat faktické jednání zamýšlené ostatními účastníky koluzivní praktiky a že byla připravena přijmout z toho plynoucí riziko. Komise má totiž za to, že skutečnost, že jedna ze stran kartelové dohody si je vědoma nebo ví, že se podílí na porušení článku 101 SFEU, nelze vykládat stejným způsobem v případě, kdy jejím partnerem v rámci transakce směřující k vyloučení je její mateřská společnost. V takovém případě totiž dceřiná společnost nemůže jednat v jiném rámci, než který vymezila její mateřská společnost, a sice v projednávané věci v rámci zavedení dalekosáhlé strategie proti generickým léčivým přípravkům. V této souvislosti tedy mohla společnost Biogaran důvodně předpokládat, že platba ve prospěch výrobce generických přípravků, který je na prahu vstupu na trh, nemohla mít jiný cíl než vyloučení tohoto výrobce z trhu. Platba tedy neměla žádné jiné věrohodné vysvětlení než záměr nabídnout společnosti Niche dodatečnou pobídku k uzavření dohody o smírném narovnání.

204 Komise rovněž tvrdí, že povědomí o protiprávnosti transakce je jisté tím spíše, když právníci Servier byli zapojeni do přípravy dohody Biogaran nebo byli o této přípravě informováni. Kromě toho obvinění z pomluv vznesená společností Sandoz AG vůči společnosti Biogaran v roce 2008 vypovídají o zapojení posledně uvedené do protisoutěžní strategie Servier. Stejně tak skutečnost, že společnost Biogaran hrála

v roce 2006 roli prostředníka při dojednání údajně protisoutěžního smírného narovnání mezi Servier a Lupin podporuje tvrzení Komise, podle kterého společnost Biogaran věděla o faktickém jednání společností Servier.

205 Konečně Komise poukazuje na jednání mezi společnostmi Niche a Matrix o částkách, které jim byly vyplaceny ze strany Servier jako protiplnění za smírné narovnání, za účelem tvrzení, že společnost Biogaran nemohla nevědět o cíli, jež byl souběžně sledován smírným narovnáním a dohodou Biogaran. Společnost Niche totiž potvrdila, že platba byla součástí systému „*total overall compensation*“ ve výši 15,7 milionu GBP dohodnutého mezi Niche a Servier.

### *2. Závěry Tribunálu*

206 Je třeba připomenout, jaké rozhodující důvody zohlednila Komise v napadeném rozhodnutí, aby dospěla k závěru, že jednak dohoda Biogaran byla dodatečnou pobídkou pro společnost Niche uzavřít dohodu o smírném narovnání, kterou lze kvalifikovat jako omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu (body 1369 a 3011 odůvodnění napadeného rozhodnutí), a jednak společnost Biogaran mohla být se společností Servier společně a nerozdílně odpovědná za celou dobu trvání tohoto protiprávního jednání (body 3006, 3012 a 3145 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

207 Komise měla za to, že částka zaplacená společností Biogaran ve prospěch společnosti Niche za nabytí souborů výrobkové dokumentace představuje dodatečnou pobídku společnosti Niche s cílem přispět k jejímu vyloučení z trhu s perindoprilem. Podle Komise byl závazek společnosti Niche nevstoupit na trh s perindoprilem umožněn pobídkou v podobě jednak platby ze strany Servier v rámci smírného narovnání se společností Niche a jednak dodatečné platby uskutečněné přímo společností Biogaran, dceřinou společností společnosti Servier, v rámci dohody Biogaran.

208 Žalobkyně tato posouzení zpochybňuje. Tvrdí, že Komise porušila zásadu osobní odpovědnosti tím, že jí přičetla odpovědnost za dohodu uzavřenou její mateřskou společností. Žalobkyně dále tvrdí, že dohoda Biogaran nepředstavuje porušení článku 101 SFEU a že nevěděla o jednání její mateřské společnosti, ani o protiprávní povaze smírného narovnání mezi její mateřskou společností a společností Niche.

209 Úvodem je třeba zdůraznit, že na rozdíl od tvrzení žalobkyně Komise v napadeném rozhodnutí nepřičetla společnosti Biogaran odpovědnost za jednání vytýkané její mateřské společnosti. Komise v bodě 1349 odůvodnění napadeného rozhodnutí měla za to, že Servier poskytla společnosti Niche prostřednictvím dohody Biogaran dodatečnou pobídku. V bodě 3011 odůvodnění uvedeného rozhodnutí Komise upřesnila, že i když není nezbytné prokázat, že společnost Biogaran věděla o protisoutěžní povaze dohody o smírném narovnání, více skutečností prokazuje, že společnost Biogaran byla schopna pochopit, že dohoda Biogaran je vázána na smírné narovnání a že prostřednictvím této dohody se společnost Biogaran účastnila protiprávního jednání přímo. Jak uvádí Komise v žalobní odpovědi, nehodlala společnosti Biogaran jakkoliv přičíst odpovědnost za jednání vytýkané její mateřské společnosti.

210 Komise totiž v bodě 3007 odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že Servier měla ve své dceřiné společnosti v okamžiku podpisu dohody 100% podíl, a tvořila s ní tedy jeden podnik. Stejně tak Komise shledala společnou a nerozdílnou odpovědnost společnosti Biogaran, neboť dohoda Biogaran a dohoda o smírném narovnání byly „uzavřeny stejnými podniky“, tedy skupinou Servier na jedné straně a společnostmi Niche a Unichem na straně druhé (bod 1351 odůvodnění a poznámka pod čarou č. 1898 napadeného rozhodnutí).

211 V tomto ohledu Tribunál konstatuje, že unijní soud dosud nerozhodoval o otázce, za jakých podmínek může Komise konstatovat společnou a nerozdílnou odpovědnost dceřiné společnosti, pokud se tato dceřiná společnost, stejně jako v projednávaném případě, účastnila protiprávního jednání mateřské společnosti přímo.

212 Podle ustálené judikatury označuje pojem „podnik“ jakýkoliv subjekt vykonávající hospodářskou činnost, nezávisle na právním postavení tohoto subjektu a způsobu jeho financování. V tomto ohledu Soudní dvůr upřesnil, že pojem podnik musí být v tomto kontextu chápán jako pojem označující hospodářskou jednotku, i když z právního hlediska je tato hospodářská jednotka složena z více fyzických nebo právnických osob, a dále že pokud taková hospodářská jednotka poruší pravidla hospodářské soutěže, musí nést za toto protiprávní jednání odpovědnost na základě zásady osobní odpovědnosti (viz rozsudek ze dne 20. ledna 2011, General Química a další v. Komise, C-90/09 P, EU:C:2011:21, body 34 až 36 a citovaná judikatura).

213 Ve zvláštním případě, kdy mateřská společnost vlastní 100 % kapitálu své dceřiné společnosti, která porušila právo hospodářské soutěže, existuje vyvratitelná domněnka, že uvedená mateřská společnost skutečně vykonává rozhodující vliv na chování své dceřiné společnosti (rozsudek ze dne 10. září 2009, Akzo Nobel a další v. Komise, C-97/08 P, EU:C:2009:536, bod 60). Postačí tedy, aby Komise prokázala, že veškerý kapitál dceřiné společnosti vlastní její mateřská společnost, aby mohla vycházet z domněnky, že tato mateřská společnost vykonává rozhodující vliv na obchodní politiku této dceřiné společnosti (rozsudek ze dne 29. března 2011, ArcelorMittal Luxembourg v. Komise a Komise v. ArcelorMittal Luxembourg a další, C-201/09 P a C-216/09 P, EU:C:2011:190, bod 98).

214 O takový případ se jedná v projednávané věci. Společnost Biogaran byla v době uzavření dohody Biogaran 100% dceřinou společností společnosti Servier a domněnka plynoucí z tohoto zjištění nebyla vyvrácena (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2009, Akzo Nobel a další v. Komise, C-97/08 P, EU:C:2009:536, body 60 až 65). Je totiž třeba zdůraznit, že společnost Biogaran neprokázala, že svou obchodní politiku určovala nezávisle na Servier. Výše diskutované důkazy o neoddělitelnosti obou dohod potvrzují rozhodující vliv ze strany Servier na jednání společnosti Biogaran a skutečný výkon této pravomoci. S cílem ukázat nezávislost společnosti Biogaran na Servier žalobkyně tvrdí, že vedoucí pracovníci společnosti Biogaran nikdy nevykonávali funkci v rámci Servier. Tato skutečnost však nemůže vyvrátit domněnku skutečného výkonu rozhodujícího vlivu ze strany Servier vůči společnosti Biogaran (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. září 2013, Roca v. Komise, T-412/10, EU:T:2013:444, bod 76). Co se týče ostatních okolností dovolávaných žalobkyní, které spočívají v tom, že jednala na trhu samostatně prostřednictvím prostor, značek a aktiv, které se liší od těch, prostřednictvím nichž na trhu jednala Servier, navíc v postavení společnosti generických léčiv, tyto okolnosti svědčí pouze o tom, že společnost Biogaran je právnickou osobou odlišnou od Servier, avšak nejsou takové povahy, aby vyvrátily domněnku, že Servier vykonává na společnost Biogaran rozhodující vliv.

215 Společnost Biogaran tedy byla v době uzavření dohody Biogaran a dohody o smírném narovnání mezi Servier a Niche dceřinou společností společnosti Servier, s níž jakožto se svou mateřskou společností tvořila jeden podnik ve smyslu práva hospodářské soutěže.

216 Komise tedy mohla mít na základě pojmu „podnik“ správně za to, že Servier a Biogaran jsou společně a nerozdílně odpovědné za jednání, které jim je vytýkáno, neboť skutky spáchané jednou či druhou z nich jsou považovány za skutky spáchané jedním podnikem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 20. března 2002, HFB a další v. Komise, T-9/99, EU:T:2002:70, body 524 a 525, a ze dne 12. prosince 2007, Akzo Nobel a další v. Komise, T-112/05, EU:T:2007:381, bod 62; v tomto smyslu viz obdobně rovněž rozsudky ze dne 6. března 1974, Istituto Chemioterapico Italiano a Commercial Solvents v. Komise, 6/73 a 7/73, EU:C:1974:18, bod 41, a ze dne 16. listopadu 2000, Metsä-Serla a další v. Komise, C-294/98 P, EU:C:2000:632, body 26 až 28).

217 Okolnost, že v projednávaném sporu vyplývá porušení článku 101 SFEU konstatované Komisí částečně z jednání mateřské společnosti a částečně z jednání dceřiné společnosti, zatímco v případech společné a nerozdílné odpovědnosti mateřské a její dceřiné společnosti, které jsou nejčastěji předkládány unijnímu soudu, vyplývá protiprávní jednání pouze z jednání dceřiné společnosti, není s to tento závěr zpochybnit.

218 Je-li totiž možné přičíst mateřské společnosti odpovědnost za protiprávní jednání, jehož se dopustila její dceřiná společnost, a v důsledku toho shledat obě společnosti společně a nerozdílně odpovědnými za protiprávní jednání, kterého se dopustil podnik tvořený těmito dvěma společnostmi, aniž by to bylo v rozporu se zásadou osobní odpovědnosti, platí totéž *a fortiori* pro případ, kdy protiprávní jednání, jehož se dopustila hospodářská jednotka tvořená mateřskou společností a její dceřinou společností, vyplývá ze společného jednání obou těchto společností.

219 Jak Komise správně uvádí, napadené rozhodnutí mohlo být určeno Servier za protiprávní jednání spáchané společností Biogaran na základě spoluodpovědnosti, i kdyby žádná skutečnost neprokazovala, že se Servier do protiprávního jednání zapojila. Tím spíše mohlo být napadené rozhodnutí určeno Servier jakožto mateřské společnosti a její dceřiné společnosti, v rámci jejich společné a nerozdílné odpovědnosti, pokud se každá z obou společností protiprávního jednání zúčastnila přímo.

220 Komise proto měla právem za to, že dohoda Biogaran a dohoda o smírném narovnání mezi Servier a Niche byly uzavřeny mezi stejnými podniky, tj. skupinou Servier na jedné straně a společností Niche na straně druhé, a že porušení článku 101 SFEU musí být přičteno skupině Servier, což odůvodnilo společnou a nerozdílnou odpovědnost Servier jakožto mateřské společnosti a její dceřiné společnosti Biogaran, jejichž jednání přispěla k uskutečnění protiprávního jednání. Tento závěr je nezbytný tím spíše, že kroky obou společností vykazují úzkou souvislost z důvodu neoddělitelných vazeb prokázaných Komisí mezi dohodou Biogaran a dohodou o smírném narovnání mezi Servier a Niche.

221 Biogaran marně tvrdí, že neměla být uznána společně a nerozdílně odpovědnou za protiprávní jednání, neboť nevěděla o jednání své mateřské společnosti.

222 Zaprvé tato výtka vychází z chybného předpokladu, že společnost Biogaran byla shledána odpovědnou za protiprávní jednání své mateřské společnosti. Jak však bylo uvedeno, tento předpoklad není z právního ani skutkového hlediska podložen.

223 Zadruhé je třeba připomenout, že rozhodující vliv mateřské společnosti na její 100% vlastněnou dceřinou společnost umožňuje předpokládat, že úkony dceřiné společnosti jsou uskutečňovány jménem a na účet mateřské společnosti, a tedy podniku tvořeného uvedenými společnostmi. Vzhledem k tomu, že Tribunál měl za to, jako plyne z odpovědi na předchozí žalobní důvod, že společnost Biogaran nesledovala při uzavírání dohody Biogaran skutečný obchodní zájem, ani neuskutečňovala samostatnou strategii vymykající se kontrole ze strany její mateřské společnosti, dospěla Komise důvodně k závěru, že dohoda Biogaran, jakožto dodatečná pobídka pro společnost Niche k přistoupení na smírné narovnání, byla jednou ze složek protiprávního jednání, jehož se Biogaran účastnila přímo, aniž bylo nutné prokázat, že Biogaran věděla o krocích nebo celkovém plánu Servier, či o konkrétních rysech protiprávního jednání.

224 Mimoto se žalobkyně neprávem dovolává rozsudku ze dne 2. října 2003, Aristrain v. Komise (C-196/99 P, EU:C:2003:529, bod 99). Uvedená věc se totiž netýká vztahu mezi mateřskou společností a její 100% vlastněnou dceřinou společností, ale držení kapitálu dvou samostatných obchodních společností jednou osobou nebo rodinou, což je okolnost, která byla jako taková unijním soudem shledána za nedostatečnou k prokázání skutečnosti, že tyto dvě společnosti tvoří hospodářskou jednotku, v důsledku čehož lze této hospodářské jednotce přičítat na základě unijního práva hospodářské soutěže jednání jedné či druhé z uvedených společností. Stejně tak odkazy na rozsudky ze dne 8. července 2008, AC-Treuhand v. Komise (T-99/04, EU:T:2008:256), a ze dne 30. listopadu

2011, Quinn Barlo a další v. Komise (T-208/06, EU:T:2011:701), a ze dne 10. října 2014, Soliver v. Komise (T-68/09, EU:T:2014:867), nejsou relevantní, neboť nesouvisí s kontextem vztahu mateřská-dceřiná společnost a hospodářská jednotka.

225 Zatřetí, jestliže jak tvrdí žalobkyně, by Komise musela, aby mohla přičíst protiprávní jednání skupině, prokázat povědomí dceřiné společnosti o jednání mateřské společnosti, by byl tím narušen pojem hospodářské jednotky. Bylo by nezbytné ve vztahu ke každé složce protiprávního jednání plynoucí z jednání jedné či druhé z těchto dvou společností prokázat, že dceřiná společnost věděla o cílech sledovaných mateřskou společností, kdežto samotný pojem podniku ve smyslu unijního práva hospodářské soutěže předpokládá, na základě domněnky uplatňování rozhodujícího vlivu mateřskou společností na její 100% vlastněnou dceřinou společnost, že dceřiná společnost jedná v rámci cílů sledovaných mateřskou společností, pod vedením a kontrolou posledně uvedené. Jak rozhodl Soudní dvůr, podmínka pro přičtení různých protiprávních jednání představujících jako celek kartelovou dohodu všem součástem podniku je splněna, jakmile každá součást podniku přispěla k uskutečnění kartelové dohody, byť bylo toto přispění podřízené, podružné nebo pasivní (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 26. ledna 2017, Duravit a další v. Komise, C-609/13 P, EU:C:2017:46, body 117 až 126, a ze dne 8. července 2008, AC-Treuhand v. Komise, T-99/04, EU:T:2008:256, bod 133).

226 Pokud by byla přijata teze žalobkyně, konstatování porušení práva hospodářské soutěže v rámci skupin společností by bylo obtížnější, ačkoliv domněnka kontroly mateřské společnosti nad její 100% vlastněnou dceřinou společností má zabránit tomu, aby byla protiprávní jednání přičítána pouze dceřiným společnostem, které jsou za ně odpovědné přímo, a nebyla tak postihnuta na úrovni skupiny. Stačilo by totiž, že by mateřská společnost rozdělila protiprávní jednání mezi sebe a svou dceřinou společnost a poukázala na skutečnost, že dceřiná společnost si nebyla vědoma protiprávního jednání mateřské společnosti, aby dosáhla toho, že složka protiprávního jednání vyplývající z přímé účasti dceřiné společnosti na protiprávním jednání bude přičtena pouze dceřiné společnosti. To by vedlo ke snížené účinnosti boje s protisoutěžními praktikami, již nelze odůvodnit dodržováním zásady osobní odpovědnosti za protiprávní jednání.

227 Z výše uvedeného vyplývá, že argumentace žalobkyně, podle které jí Komise v rozporu se zásadou osobní odpovědnosti nesprávně přičetla odpovědnost za protiprávní jednání její mateřské společnosti, není skutkově ani právně podložena. Nejenže Komise společnosti Biogaran nepřičetla protiprávní jednání vytýkané její mateřské společnosti, jelikož toto protiprávní jednání bylo přičteno jen skupině Servier, ale Komise rovněž měla správně za to, že nebylo nezbytné prokázat, že společnost Biogaran věděla o jednání své mateřské společnosti.

228 Na rozdíl od toho, co žalobkyně tvrdila na jednání na podporu žalobního důvodu uplatněného při této příležitosti a vycházejícího z nedostatečného a rozporného odůvodnění napadeného rozhodnutí, není toto rozhodnutí stiženo takovými vadami. Z uvedeného rozhodnutí, zejména z jeho bodů 1349, 3007 a 3011 odůvodnění, totiž jasně vyplývá, že Komise měla za to, že subjektem odpovědným za protiprávní jednání byl podnik ve smyslu článku 101 SFEU tvořený Servier a její 100% vlastněnou dceřinou společností Biogaran a že nebylo třeba prokazovat povědomí společnosti Biogaran o protisoutěžní povaze smírného narovnání k tomu, aby byla odpovědnost za protiprávní jednání přičtena „podniku“. I když je pravda, jak uvedla Biogaran na jednání, že Komise ve svých písemnostech zmínila, že lze předpokládat, že společnost Biogaran věděla o jednání Servier, a že je takový rozbor sporný, jelikož v zásadě nelze předpokládat, že dceřiná společnost ví o jednání své mateřské společnosti, takový důvod není obsažen v napadeném rozhodnutí, které pouze předpokládá, že společnost Biogaran, 100% dceřiná společnost společnosti Servier, jednala pod vlivem a kontrolou Servier, a uvádí, že jsou dány skutečnosti odhalující přímou účast společnosti Biogaran na protiprávním jednání, kterého se dopustila předmětná hospodářská jednotka.

229 Jen pro úplnost, i za předpokladu, že by Komise byla povinna prokázat, že Biogaran věděla o jednání Servier a protiprávní povaze dohody o smírném narovnání uzavřené mezi Servier a Niche, z písemností ve spise vyplývá, že Komise takový důkaz předložila právně dostačujícím způsobem.

230 Nejprve je třeba připomenout, že podnik se může přímo účastnit jen části protisoutěžních úkonů tvořících jediné a trvající protiprávní jednání, ale vědět o všech dalších protiprávních úkonech plánovaných nebo uskutečněných ostatními účastníky kartelové dohody sledujícími tytéž cíle nebo je může důvodně předvídat a být připraven přijmout z toho plynoucí riziko. V takovém případě má Komise rovněž právo přičíst tomuto podniku odpovědnost za všechny protisoutěžní úkony tvořící takové protiprávní jednání, a tudíž za protiprávní jednání jako celek (viz rozsudek ze dne 24. června 2015, Fresh Del Monte Produce v. Komise a Komise v. Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P a C-294/13 P, EU:C:2015:416, bod 158 a citovaná judikatura; rozsudek ze dne 26. ledna 2017, Duravit a další v. Komise, C-609/13 P, EU:C:2017:46, bod 119).

231 Naproti tomu, pokud se podnik přímo účastnil jednoho či více protisoutěžních úkonů tvořících jediné a trvající protiprávní jednání, ale nebylo prokázáno, že svým jednáním zamýšlel přispět ke všem společným cílům sledovaným ostatními účastníky kartelové dohody a že věděl o všech dalších protiprávních úkonech, plánovaných nebo uplatňovaných uvedenými účastníky sledujícími tytéž cíle, nebo že ho mohl důvodně předvídat a byl připraven přijmout z toho plynoucí riziko, mu Komise může přičíst odpovědnost jen za úkony, kterých se účastnil přímo, a za zamýšlené nebo uskutečněné úkony dalších účastníků sledujících stejné cíle jako on, o nichž prokazatelně věděl nebo je mohl důvodně předvídat a byl připraven přijmout z toho plynoucí riziko (viz rozsudek ze dne 24. června 2015, Fresh Del Monte Produce v. Komise a Komise v. Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P a C-294/13 P, EU:C:2015:416, bod 159 a citovaná judikatura, rozsudek ze dne 26. ledna 2017, Duravit a další v. Komise, C-609/13 P, EU:C:2017:46, bod 120).

232 V projednávaném případě Komise prokázala, že společnost Biogaran věděla o skutečnosti, že dohoda Biogaran měla přispět k uskutečnění cíle vyloučit společnost Niche z trhu. Prostřednictvím důkazů, které Komise shromáždila, uvedených v bodě 1351 odůvodnění napadeného rozhodnutí a týkajících se pobídkové povahy dohody Biogaran, a které společnost Biogaran nebyla s to platně zpochybnit v rámci důvodu vycházejícího ze zkreslení skutkového stavu, Komise, která zdůraznila rovněž skutečnost, že společnost Biogaran, která je 100% dceřinou společností společnosti Servier, nemohla jednat samostatně, prokázala, že dohoda Biogaran musí být považována za dodatečnou pobídku pro společnost Niche a společnost Biogaran musela o povaze této pobídky vědět.

233 Jak vyplývá z přezkumu žalobního důvodu vycházejícího ze zkreslení skutkového stavu, společnost Biogaran nepředložila žádné přesvědčivé vysvětlení odůvodňující uzavření této dohody společně s dohodou o smírném urovnání mezi Servier a Niche. Nemůže ani platně tvrdit, že nevěděla o protiprávní povaze těchto dohod. Vyjednavačům těchto dohod totiž bylo zřejmé, že cíl spočívající ve vyloučení společnosti Niche z trhu, jehož bylo dosaženo výměnou za zaplacení značných částek, měl omezující povahu.

234 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že projednávaný žalobní důvod musí být zamítnut, aniž je třeba zohlednit argumenty předložené Komisí v její žalobní odpovědi ohledně skutečností, které nastaly po podpisu dohody Biogaran.

## C. K žalobnímu důvodu vycházejícímu ze skutečnosti, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení, když uložila společnosti Biogaran pokutu

### *1. Argumenty účastnic řízení*

#### *a) K novosti, nepředvídatelnosti a složitosti věci*

235 Žalobkyně na základě zásady legality trestných činů a trestů stanovené v článku 7 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a článku 49 listiny základních práv tvrdí, že Komise může ukládat sankce jen za jednání, u nichž byla v době rozhodné z hlediska skutkového stavu uznána jejich povaha

protiprávního jednání. Dále dodává, že podle rozhodovací praxe Komise nemůže být pokuta uložena, když je druh zjištěných protiprávních jednání relativně nový a když v době rozhodné z hlediska skutkového stavu neexistoval precedent jasně prokazující protiprávní povahu předmětného druhu jednání nebo když jde z hlediska stanovených zásad o nový přístup.

236 Mimoto má žalobkyně za to, že Komise nemohla uložit pokutu za praktiky, jejichž kvalifikace nebyla v době rozhodné z hlediska skutkového stavu zřejmá. Napadené rozhodnutí totiž spočívá na nových a nepředvídatelných výtkách vůči dohodě o smírném narovnání uzavřené mezi Servier a Niche. Žalobkyně tvrdí, že v době rozhodné z hlediska skutkového stavu neexistoval žádný precedent, a společnost Biogaran tedy nemohla mít ponětí o tom, že taková dohoda o smírném narovnání bude kvalifikována jako protiprávní.

237 Komise zdůrazňuje, že popis protiprávních jednání stanovených v článku 101 SFEU výslovně naznačuje, že předmětné praktiky, to znamená vyloučení konkurenta z trhu za protihodnotu, jsou protisoutěžní. Komise odkazuje na příslušné části napadeného rozhodnutí, aby potvrdila, že v době uzavření dohod nebylo sporu o tom, že praktiky směřující k vyloučení konkurentů z trhu pravděpodobně budou považovány za protisoutěžní (bod 3092 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

238 Komise tvrdí, že diskuze v rámci podniku Servier v době rozhodné z hlediska skutkového stavu o slučitelnosti smírného narovnání s právem hospodářské soutěže jasně svědčí o znalosti potenciálně protisoutěžní povahy dohod.

239 Konečně skutečnost, že právní poradenství poskytnuté stranám dohod neodhalilo riziko protiprávního jednání, nemůže podnik osvobodit od pokuty, jelikož tento podnik nemohl nevědět o protisoutěžní povaze uvedeného jednání.

### *b) K přiměřenosti pokuty*

240 Žalobkyně každopádně tvrdí, že částka pokuty je zjevně nepřiměřená malé roli, kterou společnost Biogaran sehrála při uskutečňování tvrzeného protiprávního jednání. Žalobkyně s odkazem na judikaturu zdůrazňuje, že skutečnost, že se podnik nepodílel na všech prvcích zakládajících kartelovou dohodu nebo že hrál malou roli v těch aspektech, jichž se účastnil, musí být zohledněna při posouzení závažnosti protiprávního jednání a případně při určení výše pokuty.

241 Komise tím, že uložila sankci bez zohlednění omezeného přispění společnosti Biogaran k údajnému protiprávnímu jednání, zjevně porušila zásady proporcionality a rovného zacházení. Přísnost pokuty totiž odporuje zásadě rovného zacházení, která vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno.

242 Komise tedy porušila zásadu rovného zacházení, když uložila společnosti Biogaran, společně a nerozdílně, celou pokutu uloženou její mateřské společnosti, i když objektivní okolnosti charakterizující účast obou podniků nebyly srovnatelné. Zatímco totiž Komise ukládá Servier sankci za protisoutěžní jednání, společnosti Biogaran ukládá sankci za jednání, které samo o sobě neomezuje hospodářskou soutěž. Mimoto i za předpokladu, že by dohoda Biogaran zapadala do rámce údajně protisoutěžní dohody o smírném narovnání, hodnota převedená ve prospěch společnosti Niche kritizovaná Komisí činí celkem 13,8 milionu GBP, zatímco společnost Biogaran se na této částce podílela jen do výše 2,5 milionu GBP.

243 Kromě toho žalobkyně zdůrazňuje, že výše pokuty, která jí byla uložena za nepřímou účast na údajně protisoutěžní dohodě, je natolik nepřiměřená, že velmi dalece přesahuje celkovou souhrnnou částku peněžitých sankcí uložených ostatním pěti společnostem generických léčiv (tj. 96,6 milionu eur), které se však účastnily sporných dohod o smírném urovnání přímo.

244 Konečně, rozhodnutí je stiženo nesprávným právním posouzením v rozsahu, v němž v případě společnosti Biogaran vychází z hodnoty tržeb její mateřské společnosti (476 milionů eur), přestože sama Biogaran neuskutečnila žádný prodej. Žalobkyně tvrdí, že v souladu se zásadou rovného zacházení měla Komise v případě společnosti Biogaran uplatnit stejné úvahy jako u ostatních společností generických léčiv. Pokud by totiž Komise vzala v úvahu částku převedenou podle dohody podepsané společností Biogaran, tj. 2,5 milionu GBP, výše pokuty uložené společnosti Biogaran by byla vydělena více než 150.

245 Komise odpovídá, že společnost Biogaran nejednala jako oddělený subjekt nezávislý na skupině Servier. Biogaran jednala jako nedílná součást skupiny Servier, a odpovědnost za protiprávní jednání tak nese podnik Servier jako celek. Komise dodává, že Biogaran hrála kauzální roli stejně významnou, jako její mateřská společnost.

246 Komise má konečně za to, že srovnání mezi pokutami společností generických léčiv a pokutou společnosti Biogaran není relevantní, jelikož společnost Biogaran v této věci jednala jako součást téhož podniku jako Servier. Ten jednal jakožto výrobce originálního produktu, který si hodlá udržet monopol, a byl tudíž v jiném postavení, než bylo postavení společností generických léčiv, které za podstatnou částku souhlasily s tím, že nevstoupí na trh.

### *c) K horní 10% hranici pokuty*

247 Žalobkyně tvrdí, že Komise porušila čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 tím, že společnosti Biogaran uložila na základě společné a nerozdílné odpovědnosti pokutu ve výši 131,5 milionu eur, což představuje přibližně 18 % jejího celkového obratu, za údajnou „pobídku“ společnosti Niche, aby uzavřela dohodu o smírném narovnání.

248 Komise s odkazem na judikaturu tvrdí, že horní hranice pokuty musí být vypočítána na základě obratu všech společností tvořících hospodářskou jednotku jednající jakožto podnik ve smyslu článku 101 SFEU. Komise se tedy nedopustila pochybení tím, že zohlednila obrat skupiny Servier.

249 Konečně Komise tvrdí, že není možné použít metodu výpočtu pokut společností generických léčiv na pokutu společnosti Biogaran. Společnost Biogaran jednala totiž na podporu majitele patentu a přispěla k platbě ve prospěch výrobce generických léčiv s cílem přimět jej, aby nevstoupil na trh její mateřské společnosti, což není situace srovnatelná s rolí, kterou zastávali výrobci generických léčiv.

## *2. Závěry Tribunálu*

### *a) K novosti, nepředvídatelnosti a složitosti věci*

250 Z judikatury vyplývá, že zásada legality trestných činů a trestů vyžaduje, aby právní předpis jasně definoval protiprávní jednání a tresty, které je potlačují. Tato podmínka je splněna, pokud má právní subjekt možnost se z textu příslušného ustanovení, a v případě potřeby z výkladu, který k němu podaly soudy, dozvědět, jaká konání a opominutí zakládají jeho trestněprávní odpovědnost (viz rozsudek ze dne 22. října 2015, AC-Treuhand v. Komise, C-194/14 P, EU:C:2015:717, bod 40 a citovaná judikatura).

251 Zásadu legality trestných činů a trestů nelze vykládat tak, že vylučuje postupné objasňování pravidel trestní odpovědnosti prostřednictvím soudního výkladu každého jednotlivého případu za podmínky, že výsledek je přiměřeně předvídatelný v době, kdy k protiprávnímu jednání došlo, zejména s ohledem na výklad použitý v dané době v judikatuře týkající se dotčeného právního ustanovení (viz rozsudek ze dne 22. října 2015, AC-Treuhand v. Komise, C-194/14 P, EU:C:2015:717, bod 41 a citovaná judikatura).

252 Dosah pojmu „předvídatelnost“ do značné míry závisí na obsahu dotčeného textu, oblasti, na kterou se vztahuje, jakož i na množství a postavení jeho adresátů. Předvídatelnost právního předpisu nebrání tomu, aby dotyčná osoba dospěla k nutnosti obstarat si odbornou radu za účelem posouzení, přiměřeného s ohledem na okolnosti věci, možných důsledků určitého jednání. To platí zvláště pro příslušníky profesí, kteří musí své povolání vykonávat s velkou obezřetností. Lze od nich rovněž očekávat, že zvlášť pečlivě vyhodnotí rizika spojená s výkonem jejich činnosti (viz rozsudek ze dne 22. října 2015, AC-Treuhand v. Komise, C-194/14 P, EU:C:2015:717, bod 42 a citovaná judikatura).

253 Je třeba dodat, že využití odborného poradenství se jeví o to zřejmější, jedná-li se, jako tomu bylo v projednávané věci, o přípravu a vypracování licenční dohody v kontextu smírného narovnání sporu.

254 V této souvislosti, i když v době, kdy došlo k protiprávnímu jednání konstatovanému v napadeném rozhodnutí, unijní soudy dosud neměly příležitost vyjádřit se konkrétně k takovým dohodám o smírném narovnání a licenčním dohodám, jaké uzavřely Servier, Niche a Biogaran, musela posledně uvedená, případně po využití odborného poradenství, očekávat, že jednání podniku, k němuž přispěla dohodou Biogaran, může být prohlášeno za neslučitelné s unijními pravidly hospodářské soutěže, a to zejména vzhledem k širokému pojetí pojmů „dohoda“ a „jednání ve vzájemné shodě“ v judikatuře Soudního dvora (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. října 2015, AC-Treuhand v. Komise, C-194/14 P, EU:C:2015:717, bod 43).

255 Biogaran se mohla zvláště domnívat, že skutečnost, že její mateřská společnost zaváže společnost Niche k doložkám o neuvedení na trh a nenapadnutí, které samy o sobě omezují hospodářskou soutěž, povede ke ztrátě veškeré legitimity začlenění takových doložek do dohody o smírném narovnání týkající se patentu. Takové začlenění již totiž nevychází z uznání stranami dohody platnosti patentu a svědčí o neobvyklém užívání patentu bez vztahu k jeho specifickému účelu (rozsudek z dnešního dne Servier a další v. Komise, T-691/14). Žalobkyně mohla také předpokládat, že poskytnutí dodatečné pobídky společnosti Niche prostřednictvím dohody Biogaran může posílit omezující účinky dohody uzavřené její mateřskou společností. Žalobkyně tedy mohla důvodně předpokládat, že její jednání podléhá zákazu stanovenému v čl. 101 odst. 1 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 22. října 2015, AC-Treuhand v Komise, C-194/14 P, EU:C:2015:717, bod 46, a ze dne 8. září 2016, Lundbeck v. Komise, T-472/13, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2016:449, bod 764).

256 Navíc je třeba poznamenat, že již před datem uzavření obou dohod se judikatura vyslovila k možnosti uplatnění práva hospodářské soutěže v oblastech vyznačujících se přítomností práv duševního vlastnictví (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. září 2016, Xellia Pharmaceuticals a Alpharma v. Komise, T-471/13, nezveřejněný, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2016:460, body 314 a 315).

257 Soudní dvůr má tedy od roku 1974 za to, že i když existence práv přiznaných právními předpisy členského státu v oblasti průmyslového vlastnictví není článkem 101 SFEU dotčena, na podmínky výkonu těchto práv se nicméně mohou vztahovat zákazy stanovené uvedeným článkem a tak tomu může být pokaždé, když se výkon takového práva jeví být účelem, prostředkem nebo důsledkem kartelové dohody (rozsudek ze dne 31. října 1974, Centrafarm a de Peijper, 15/74, EU:C:1974:114, body 39 a 40).

258 Poté je od rozsudku ze dne 27. září 1988, Bayer a Maschinenfabrik Hennecke (65/86, EU:C:1988:448) zřejmé, že dohody o smírném narovnání sporů týkajících se patentů mohou být kvalifikovány jako dohody ve smyslu článku 101 SFEU.

259 Navíc je třeba zdůraznit, že Niche, Servier a Biogaran se prostřednictvím sporných dohod ve skutečnosti rozhodly uzavřít dohody o vyloučení z trhu (rozsudek z dnešního dne Servier a další v. Komise, T-691/14). I když je pravda, že Soudní dvůr až v rozsudku vyhlášeném po přijetí sporných dohod rozhodl, že dohody o vyloučení z trhu, v nichž zůstávající podniky odškodní podniky odcházející, představují omezení hospodářské soutěže z hlediska účelu, upřesnil, že tento druh dohod

„zjevným způsobem“ narušuje pojetí vlastní ustanovením Smlouvy týkajícím se hospodářské soutěže, podle kterého každý hospodářský subjekt musí určovat politiku, kterou hodlá uplatňovat na trhu, samostatně (rozsudek ze dne 20. listopadu 2008, Beef Industry Development Society a Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, body 8 a 32 až 34). Při uzavření takové dohody, jako je dohoda Biogaran, tedy žalobkyně nemohla nevědět o protisoutěžní povaze svého jednání.

260 Je zajisté pravda, že dohoda mezi Niche a Servier byla uzavřena ve formě smírného narovnání týkajícího se patentu a dohoda Biogaran byla prezentována jako dohoda o licenci a dodávkách, takže protiprávní povaha těchto dohod nemusela být zřejmá vnějšímu pozorovateli, jako je Komise, avšak to neplatí pro strany dohod.

261 S ohledem na všechny předchozí úvahy je třeba dospět k závěru, že přestože nebyla společnost Biogaran činná na trhu s perindoprilem, dotčeném omezením hospodářské soutěže, mohla důvodně předpokládat, že se na její jednání vztahuje zákaz stanovený v článku 101 SFEU.

262 Ostatní argumenty, které žalobkyně vznáší, nemohou tento závěr zpochybnit.

263 Zaprvé, ačkoliv žalobkyně odkazuje na právní posudek, který si vyžádala od sira M. Jacobse, nepředkládá dostatečné poznatky k závěru, že z hlediska unijních pravidel práva hospodářské soutěže panovala opravdová nejistota o protisoutěžní povaze dohody Biogaran a dohody o smírném narovnání sporu mezi Servier a Niche. Ačkoliv totiž posudek sira M. Jacobse uznal novost rozboru Komise a skutečnost, že takové „schéma rozboru“ nebylo unijními soudy zcela jistě nikdy aplikováno, má se v něm za to, že doktrína Komise je v principu opodstatněná.

264 Kromě toho tento právní posudek nezpochybňuje skutečnost, že článek 101 SFEU výslovně naznačuje, že předmětné praktiky, tj. vyloučení konkurenta, jsou neslučitelné s právem hospodářské soutěže. Komise ostatně správně konstatovala v bodě 597 odůvodnění napadeného rozhodnutí, že slučitelnost sporných dohod s právem hospodářské soutěže byla předmětem otázek ze strany Servier.

265 Zadruhé argument vycházející z existence praxe Komise, podle které posledně uvedená neukládá pokuty nebo ukládá jen symbolické pokuty v případech, kdy posuzuje komplexní právní otázky, které nebyly unijními soudy nikdy řešeny, nemůže být přijat. Navzdory novosti některých otázek vznesených v kontextu projednávané věci totiž společnost Biogaran nemohla v tomto případě nevědět o protisoutěžní povaze strategického plánu Servier (body 229 až 234 výše), ani o tom, že jelikož je ze 100 % vlastněna společností Servier, mohlo být její jednání v postavení dceřiné společnosti přičteno podniku tvořenému Servier a její dceřinou společností. Komise v bodě 80 dupliky rovněž správně uvádí, že obsažnost rozhodnutí a délka správního řízení sice odráží složitost skutkového stavu, nesvědčí však o nepředvídatelné povaze protiprávního jednání.

266 Každopádně podle judikatury disponuje Komise při stanovování výše pokut určitým prostorem pro uvážení za účelem směrování chování podniků ve smyslu dodržování pravidel hospodářské soutěže. Skutečnost, že Komise v minulosti uložila pokuty určité úrovně na určité typy protiprávních jednání, v daném případě symbolické pokuty za nový druh protiprávních jednání, ji nemůže zbavit možnosti zvýšit tuto úroveň v mezích stanovených v nařízení č. 1/2003, je-li to nezbytné k zajištění uplatňování unijní politiky hospodářské soutěže. Účinné uplatňování unijních pravidel hospodářské soutěže naopak vyžaduje, aby Komise mohla kdykoliv přizpůsobit úroveň pokut potřebám této politiky (viz rozsudek ze dne 8. září 2016, Lundbeck v. Komise, T-472/13, napadený kasačním opravným prostředkem, EU:T:2016:449, bod 773).

267 Zatřetí se žalobkyně nemůže dovolávat okolnosti, že v rámci právního poradenství, které si opatřila, bylo její jednání, které vedlo ke konstatování protiprávního jednání, z právního hlediska kvalifikováno nesprávně. Chyba poradce obviněného podniku totiž nemůže tento podnik osvobodit od pokuty, jestliže nemohl nevědět o protisoutěžní povaze uvedeného jednání (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. června 2013, Schenker & Co. a další, C-681/11, EU:C:2013:404, bod 37).

268 Začtvrté v rozporu s tím, co tvrdí žalobkyně, musela být ustanovení dohody Biogaran vnímána podepisujícími stranami této dohody jako dodatečné omezení hospodářské soutěže. Žalobkyně totiž, přestože tvrdí, že ustanovení dohody „nejsou zpochybněna“, byla schopna seznat, že jediným cílem dohody bylo, s ohledem na skutečnost, že v porovnání s jinými licenčními dohodami obsahovala neobvyklé doložky a nestanovila skutečné protiplnění za platbu, pobídnout potenciálního konkurenta společnosti Servier, aby nevstoupil na trh s perindoprilem, a že je tedy v rozporu s právem hospodářské soutěže.

269 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že projednávaná výtka musí být zamítnuta.

### *b) K nepřiměřenosti pokuty*

270 Je třeba poznamenat, že výtky společnosti Biogaran vůči výši pokuty, kterou považuje za nepřiměřenou a která jí byla uložena na základě společné a nerozdílné odpovědnosti s její mateřskou společností, vycházejí z předpokladu, že společnosti Biogaran bylo přičteno protiprávní jednání, kterého se dopustila její mateřská společnost, a že na tomto základě byla sankcionována jako právnická osoba oddělená od Servier, přestože její jednání bylo méně závažné než jednání její mateřské společnosti a její účast na protiprávním jednání byla mnohem omezenější než účast její mateřské společnosti.

271 Tento předpoklad je však, jak bylo uvedeno v odpovědi na první žalobní důvod, chybný.

272 Jak totiž správně tvrdí Komise, společnost Biogaran nejednala jako samostatný subjekt, který je nezávislý na skupině Servier, nýbrž jako nedílná součást této skupiny a pod kontrolou své mateřské společnosti. Ačkoliv Komise konstatovala přímou účast společnosti Biogaran na protiprávním jednání a odhalila rozhodující povahu dohody Biogaran v rámci naplnění omezujících účinků dohody o smírném narovnání uzavřené mezi Servier a Niche, neshledala společnost Biogaran odpovědnou za protiprávní jednání jakožto samostatnou právnickou osobu oddělenou od skupiny Servier. Sporná pokuta je totiž uložena podniku ve smyslu článku 101 SFEU, který sestává z dceřiné společnosti a její mateřské společnosti, jež jsou společně a nerozdílně odpovědné za protiprávní jednání a za zaplacení odpovídající pokuty, a jejím cílem není postihnout protisoutěžní jednání přičitatelné každé z obou společností jakožto samostatným právnickým osobám.

273 Společné a nerozdílné zaplacení pokuty dceřinou společností a mateřskou společností, na němž se zakládá výrok napadeného rozhodnutí, které ve svém čl. 7 odst. 1 písm. b) míří současně na Servier a Biogaran, jako společně a nerozdílně odpovědné za zaplacení 131 532 600 eur, nelze vykládat v tom smyslu, že by byla společnost Biogaran shledána odpovědnou za protiprávní jednání, kterého se dopustila její mateřská společnost.

274 Je totiž třeba připomenout, že solidarita při zaplacení pokuty je jen automatickým důsledkem pojmu „podnik“, který označuje entitu, jíž může Komise uložit pokutu za porušení unijních pravidel práva hospodářské soutěže (rozsudky ze dne 10. dubna 2014, Komise a další v. Siemens Österreich a další, C-231/11 P až C-233/11 P, EU:C:2014:256, bod 57, a ze dne 10. dubna 2014, Areva a další v. Komise, C-247/11 P a C-253/11 P, EU:C:2014:257, body 122 až 124). Společnostem tedy může být uloženo společné a nerozdílné zaplacení pokuty, jestliže mohou být shledány osobně odpovědnými za účast na protiprávním jednání spáchaném jedním podnikem, který sestává z těchto společností (rozsudek ze dne 10. dubna 2014, Komise a další v. Siemens Österreich a další, C-231/11 P až C-233/11 P, EU:C:2014:256, bod 49).

275 Navíc není rozhodné, zda jsou osobní odpovědnosti společností za jejich účast na spáchání protiprávního jednání totožné či nikoliv, neboť v průběhu protiprávního jednání tyto společnosti tvořily jeden podnik (rozsudek ze dne 3. března 2011, Areva a další v. Komise, T-117/07 a T-121/07, EU:T:2011:69, bod 206). Sankční pravomoc Komise nemůže mimoto zahrnovat stanovení podílů připadajících na každý ze solidárních spoludlužníků v rámci jejich vzájemného vztahu (rozsudek ze dne

10. dubna 2014, Komise a další v. Siemens Österreich a další, C-231/11 P až C-233/11 P, EU:C:2014:256, bod 58, a ze dne 10. dubna 2014, Areva a další v. Komise, C-247/11 P a C-253/11 P, EU:C:2014:257, bod 151). Společnost Biogaran na jednání v odpověď na otázku Tribunálu ostatně uvedla, že její mateřská společnost uhradila plnou výši pokuty stanovenou v čl. 7 odst. 1 písm. b) napadeného rozhodnutí.

276 Komise tedy jednala v souladu s ustálenou judikaturou unijních soudů a nedopustila se nesprávného právního posouzení, když uložila pokutu jedné hospodářské jednotce tvořené mateřskou společností a její 100% vlastněnou dceřinou společností a když zohlednila hodnotu tržeb dosažených skupinou Servier (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 19. března 2015, Dole Food a Dole Fresh Fruit Europe v. Komise, C-286/13 P, EU:C:2015:184, body 145 až 148 a citovaná judikatura, a ze dne 23. ledna 2014, Evonik Degussa a AlzChem v. Komise, T-391/09, nezveřejněný, EU:T:2014:22, body 129 až 135).

277 Ze stejných důvodů nemůže žalobkyně navíc tvrdit, že jí byla pokuta uložena v rozporu se zásadou rovného zacházení.

278 Srovnání provedené mezi situací Servier a situací společnosti Biogaran je totiž irelevantní, neboť ani společnosti Biogaran ani společnosti Servier nebyla uložena pokuta jakožto odděleným právnickým osobám.

279 Stejně tak, jelikož bylo společné a nerozdílné zaplacení pokuty uloženo společnosti Biogaran, jakožto nedílné součásti hospodářské jednotky, kterou tvoří se Servier, postavení společnosti Biogaran nelze srovnávat s postavením společností generických léčiv, jimž bylo určeno napadené rozhodnutí. Zatímco pokuta uložená skupině Servier vychází z hodnoty tržeb této skupiny, nemohou být pokuty uložené uvedeným společnostem vypočítány na základě téhož parametru, neboť tyto společnosti nebyly v době praktik, které jim jsou vytýkány, na trhu přítomny (rozsudek z dnešního dne, Servier a další v. Komise, T-691/14).

280 Výtka předložená společností Biogaran na jednání, vycházející ze skutečnosti, že společnosti Niche nebyla za dohodu Biogaran uložena sankce, jelikož Komise do výpočtu pokuty společnosti Niche nezahrnula platbu ve výši 2,5 milionu GBP, rovněž nemůže být přijata. Byla totiž vznesena, v souvislosti se zásadou rovného zacházení, až na jednání, a jelikož její předložení až v této fázi řízení nebylo odůvodněno, není přípustná. Navíc, jak již bylo uvedeno, společnost Biogaran, dceřiná společnost společnosti Servier, se nenacházela v situaci srovnatelné se situací společností generických léčiv, které jako společnost Niche uzavřely dohodu se Servier. Konečně okolnost, za předpokladu, že je prokázána, že Komise neuložila společnosti Niche sankci, nemůže společnost Biogaran zprostit odpovědnosti, kterou přijala v rámci protiprávního jednání podniku, jehož je součástí.

281 Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že projednávaná výtka musí být zamítnuta.

### *c) K horní 10% hranici pokuty*

282 Žalobkyně tvrdí, že Komise porušila čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003, když jí uložila pokutu, jejíž výše přesahuje 10 % jejího ročního obratu, a použila při tom hodnotu prodejů její mateřské společnosti Servier (476 milionů eur), přestože sama žalobkyně neuskutečnila žádný prodej.

283 K tomu je třeba připomenout, že horní hranice pokuty stanovená v čl. 23 odst. 2 nařízení č. 1/2003 musí být vypočítána na základě kumulovaného obratu všech společností tvořících hospodářskou jednotku, která jedná jako podnik ve smyslu článku 101 SFEU (viz rozsudky ze dne 8. května 2013, Eni v. Komise, C-508/11 P, EU:C:2013:289, bod 109 a citovaná judikatura, a ze dne 11. července 2013, Team Relocations a další v. Komise, C-444/11 P, nezveřejněný, EU:C:2013:464, body 172 a 173 a citovaná judikatura; v tomto smyslu viz také rozsudek ze dne 26. listopadu 2013, Groupe Gascogne v. Komise, C-58/12 P, EU:C:2013:770, bod 56).

284 Přiměřenost sankce musí být totiž posuzována zejména s ohledem na cíl odrazení, který je sledován jejím uložením, a zohlednění uvedeného kumulovaného obratu je pro toto posouzení nezbytné, aby byla zohledněna hospodářská síla dotčeného podniku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. ledna 2016, Toshiba Corporation v. Komise, C-373/14 P, EU:C:2016:26, body 83 a 84).

285 Z výše uvedených úvah vyplývá, že v projednávané věci sestával dotčený podnik z žalobkyně a její mateřské společnosti, Servier, přičemž obě společnosti tvořily jednu a tutéž hospodářskou jednotku (viz body 206 až 234 výše). V souladu se zásadami připomenutými v bodě 283 výše tedy Komise pro účely použití uvedené hranice 10 % obratu vycházela z celkového obratu mateřské společnosti skupiny Servier za období od 1. října 2012 do 30. září 2013 (bod 3144 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

286 Vzhledem k tomu, že tento obrat mírně převyšuje 4 miliardy eur, má Tribunál za to, že pokuta ve výši 131 532 600 eur uložená žalobkyni na základě společné a nerozdílné odpovědnosti s její mateřskou společností, uvedenou hranici zjevně nepřekračuje.

287 Proto musí být projednávaná výtka zamítnuta, stejně jako celý projednávaný žalobní důvod.

288 Ze všech předchozích úvah vyplývá, že žaloba musí být v plném rozsahu zamítnuta, včetně, s ohledem na všechny okolnosti projednávané věci, návrhových žádání směřujících k tomu, aby Tribunál v rámci své pravomoci přezkumu v plné jurisdikci pokutu zrušil nebo snížil.

**K nákladům řízení**

289 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu Tribunálu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (devátý senát)

rozhodl takto:

**1) Žaloba se zamítá.**

**2) Společnosti Biogaran se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Gervasoni Madise da Silva Passos

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 12. prosince 2018.

Podpisy.

# Obsah

I. Skutečnosti předcházející sporu ..... 1

A. K perindoprilu ..... 1

1. Patent týkající se molekuly ..... 2

2. Sekundární patenty ..... 2

3. Perindopril druhé generace ..... 2

B. K žalobkyni ..... 3

C. K činnostem společnosti Niche týkajícím se perindoprilu ..... 3

D. Ke sporům týkajícím se perindoprilu ..... 3

1. Spory před EPÚ ..... 3

2. Spory před vnitrostátními soudy ..... 3

E. Ke smírným narovnáním ..... 4

1. K dohodám uzavřeným mezi společnostmi Niche, Unichem, Matrix a Servier ..... 4

2. K dohodě uzavřené mezi společnostmi Niche a Biogaran ..... 5

F. K odvětvovému šetření ..... 6

G. Ke správnímu řízení a napadenému rozhodnutí ..... 6

II. Řízení a návrhová žádání účastnic řízení ..... 7

III. K přípustnosti ..... 8

A. K třetímu bodu návrhových žádání, kterým žalobkyně žádá, aby jí byl přiznán prospěch ze zrušení, v jakémkoliv rozsahu, napadeného rozhodnutí v rámci žaloby podané ze strany Servier 8

B. K přípustnosti některých příloh žalobní odpovědi a důkazů předložených v této odpovědi ..... 9

1. Argumenty účastnic řízení ..... 11

2. Závěry Tribunálu ..... 9

IV. K věci samé ..... 11

A. K žalobnímu důvodu vycházejícímu ze zkreslení skutkového stavu z důvodu, že napadené rozhodnutí nesprávně uvádí, že dohoda Biogaran sloužila jako dodatečná pobídka pro společnost Niche, aby uzavřela smírné narovnání se Servier ..... 11

1. Argumenty účastnic řízení ..... 26

a) K nesprávnému posouzení v analýze vazby mezi dohodou Biogaran a dohodou o smírném narovnání ..... 11

1) K časové posloupnosti vyjednávání dohod ..... 11

2) K právní vazbě mezi dohodou o smírném narovnání a dohodou Biogaran ..... 12

3) K záměru poskytnout společnosti Niche pobídku ..... 13

b) K zohlednění obchodního zájmu žalobkyně na uzavření dohody Biogaran ..... 14

1) K výrobku A ..... 14

2) K výrobku B ..... 15

3) K výrobku C ..... 16

2. Závěry Tribunálu ..... 16

a) Úvodní poznámky ..... 16

b) K existenci pobídkové výhody plynoucí z dohody Biogaran ..... 18

B. K žalobnímu důvodu vycházejícímu z nesprávného právního posouzení v rozsahu, v němž napadené rozhodnutí neprokazuje účast společnosti Biogaran na jakémkoliv porušení pravidel hospodářské soutěže ..... 26

1. Argumenty účastnic řízení ..... 33

a) K protiprávní povaze dohody Biogaran ..... 26

b) K přičtení odpovědnosti za jednání mateřské společnosti její dceřiné společnosti ... 27

c) K povědomí společnosti Biogaran o protiprávním jednání Servier ..... 28

2. Závěry Tribunálu ..... 29

C. K žalobnímu důvodu vycházejícímu ze skutečnosti, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení, když uložila společnosti Biogaran pokutu ..... 33

1. Argumenty účastnic řízení ..... 33

a) K novosti, nepředvídatelnosti a složitosti věci ..... 33

b) K přiměřenosti pokuty ..... 34

c) K horní 10% hranici pokuty ..... 35

2. Závěry Tribunálu ..... 35

a) K novosti, nepředvídatelnosti a složitosti věci ..... 35

b) K nepřiměřenosti pokuty ..... 38

c) K horní 10% hranici pokuty ..... 39

K nákladům řízení ..... 40